اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه • ۹ بهمن ۱۴۰۰ • ۲۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ • ۲۹ ژانویه ۲۰۲۲ • سال چهارم • شماره ۷۷۹ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

سایه روشن واردات ماشین‌آلات معدنی

۲۹ دی ماه کمیسیون تلفیق بودجه تصویب کرد که سال آینده واردات ۱۰ هزار ماشین‌آلات سنگین آزاد باشد؛ هر چند که تایید نهایی این تصمیم مستلزم این است که در صحن علنی مجلس مطرح و به رای‌گیری گذاشته شود اما واکنش‌های بسیاری را در همین مرحله ابتدایی از سوی تولیدکنندگان داخلی به دنبال داشته است.

۲

فولاد مبارکه در بین ۳شرکت برتر ایران

بیست و چهارمین دوره همایش شرکت‌های برتر ایران با نام IMI-۱۰۰ شهرت دارد در مرکز همایش‌های صدا و سیما برگزار شد. هر ساله در این همایش معرفی شرکت‌های برتر ایران که بر اساس رتبه‌بندی IMI-۱۰۰ انتخاب شده‌اند صورت می‌گیرد. همچنین گردهمایی مدیران ارشد شرکت‌های دولتی و خصوصی کشور...

۴

فرمول جدید دریافت حقوق دولتی معادن زیر ذره‌بین «روزگار معدن»

نقطه تاریک در تعیین حقوق دولتی معادن

۳

عکس: روزگار معدن

یادداشت

زیان های جبران ناپذیر در انتظار معادن

۳

تیترهای روز

نرخ انرژی، معادلات تولید را به هم ریخت

هفته گذشته هیأت وزیران در راستای مصوبه ستاد هماهنگی اقتصادی دولت درباره نحوه محاسبه نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها، با اصلاح لایحه بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور در این زمینه موافقت کرد. این جلسه به ریاست سیدابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری برگزار و در نهایت نیز مصوب شد فرمول محاسبه نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها مانند سال ۱۴۰۰ محاسبه و اعمال شود. نرخ گاز سوخت پتروشیمی‌ها، پالایشگاه‌ها و صنایع پایین‌دستی، مجتمع‌های احیای فولاد و مصارف مربوط به یوتیلیتی شامل برق، آب، اکسیژن و... آنها معادل ۴۰ درصد نرخ خوراک گاز پتروشیمی است و همچنین صنایع سیمان و سایر صنایع معادل ۱۰ درصد نرخ خوراک پتروشیمی‌ها تعیین می‌شود. معادل کاهش در منابع ناشی از این تصمیم نیز باید به صورت کاهش در مصارف اعمال شود. این مصوبه با اعتراض بخشی عمده‌ای از فعالان صنعتی و اقتصادی روبه‌رو شده است و آن را زمینه‌ساز وارد آمدن آسیب‌های جدی به صنعتگران دانسته‌اند.

۷

چرا فولادسازان معترضند؟

۷

سرمقاله

بقای فولادسازان، در خطر

علی‌محمد زمانی
مدیرعامل شرکت صبافولاد زاگرس

قطعی یا محدودیت در روند تامین گاز صنایع فولاد در روزهای سرد سال، تداوم تولید فولادسازان را با چالش روبه‌رو کرده است. این تهدید در حالی است که ایران دومین دارنده ذخایر گازی دنیا شناخته می‌شود و بر همین اساس نیز صنعت فولاد در کشور ما بر پایه بهره‌گیری از ظرفیت‌های گازی احداث شده است. گاز به‌عنوان خوراک اولیه و ضروری در تمامی حلقه‌های زنجیره فولاد مصرف می‌شود. این انرژی به‌ویژه در بخش احیای مستقیم (تولید آهن اسفنجی)، کاربرد قابل‌توجهی دارد. گفتنی است ایران در جایگاه بزرگ‌ترین تولیدکنندگان آهن اسفنجی جهان قرار گرفته است؛ بنابراین هر نوع کمبود یا قطع گاز در ماه‌های سرد سال برای واحدهای احیا مستقیم به‌منزله در خطر افتادن روند تولید این محصول خواهد بود. در همین حال باید خاطرنشان کرد این چالش یا کمبود مختص به امسال نیست و در سال‌های آینده نیز ادامه می‌یابد؛ بنابراین راهکار اساسی برای برون‌رفت از این شرایط، اهتمام دولتمردان به سرمایه‌گذاری در حوزه زیرساخت‌های مرتبط با صنعت گاز کشور است. صنعت فولاد ما بر پایه بهره‌گیری از انرژی گاز احداث شده؛ یعنی تولید آهن اسفنجی و بهره‌گیری از گاز برای تولید این محصول، پایه تولید اغلب ظرفیت‌های فولادسازی کشور است. با توجه به حجم سرمایه‌گذاری انجام‌شده در این سال‌ها، امکانی برای تعویض این خطوط تولید فولاد و در همین حال، امکان جایگزینی سوخت گاز با سایر سوخت‌ها نیز در واحدهای آهن اسفنجی کشور وجود ندارد.

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲ شنبه
● ۹ بهمن ۱۴۰۰
● ۲۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
● ۲۹ ژانویه ۲۰۲۲
● سال چهارم ● شماره ۷۷۹

سرمقاله

بقای فولادسازان، در خطر

ادامه از صفحه اول

بنابراین انتظار می‌رفت در طول سال‌های گذشته، همپای توسعه صنعت، زیرساخت‌های موردنیاز برای تداوم تولید نیز ارتقا یابد. در حال‌حاضر این موضوع باید در اولویت‌های سیاست‌گذاران قرار گیرد؛ بنابراین رفع این مشکل باید در حوزه دیگری و از سوی فعالان حوزه انرژی دنبال شود.

مصرف گاز در زنجیره فولاد از تولید کنسانتره و گندله آغاز می‌شود و تا حلقه انتهایی این زنجیره و تولید محصول نهایی ادامه دارد. البته همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، بیشترین سهم مصرف گاز به حلقه میانی این زنجیره یعنی تولید آهن اسفنجی تعلق دارد. البته در برخی حلقه‌های پایانی این زنجیره امکان جایگزینی و تغییر سوخت واحدهای تولیدکننده فولاد وجود دارد؛ بدین‌ترتیب که کوره‌های پیش‌گرم را به کوره‌های دوگانه‌سوز تبدیل کنند. در چنین مواقعی برای تامین سوخت موردنیاز واحدهای تولیدی از سوخت جایگزین استفاده شود.

اما باید تاکید کرد فعالیت این کوره‌ها با آلایندگی قابل‌توجهی همراه است. با توجه به شرایط زیست‌محیطی کشور و آلودگی شدید محیطی که طی سال‌های اخیر شاهد آن هستیم، به‌کار گرفتن این روش‌ها به صلاح نیست. توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که گاز در رده پاک‌ترین سوخت‌ها قرار دارد؛ بنابراین جایگزینی آن به هیچ عنوان به نفع محیط‌زیست نخواهد بود.

در چنین شرایطی، مسئولانی که پیشنهاد می‌کنند واحدهای تولیدی سوخت مصرفی خود را تغییر دهند؛ با روند تولید صنایع آشنایی ندارند، چراکه فقط برخی از صنعتگران امکان این تغییر و جایگزینی را دارند. اما زنجیره تولید فولاد به هم پیوسته است. بدون تردید با قطع روند تولید در هر حلقه از این زنجیره، روند تولید در کل این زنجیره متوقف خواهد شد.

البته محدودیت‌های یادشده تنها به ضرر صنعتگران خواهد بود و آسیب‌های جدی را به بازار وارد نمی‌کند، چراکه این محدودیت‌ها در سایر صنایع هم رخ خواهد داد. این محدودیت در روند تولید سیمان به‌عنوان جزئی از اصلی از صنعت ساختوساز نیز تعمیم خواهد یافت. درنتیجه با کاهش ساختوساز از میزان تقاضا برای محصولات فولادی ساختمانی کاهش خواهد یافت. همین موضوع نیز از شدت التهاب در این بازار خواهد کاست.

با این وجود باید تاکید کرد که این پایان کار نیست، چراکه به‌دنبال محدودیت‌های یادشده شاهد وارد آمدن آسیب‌های جدی به صنعت و تولیدکنندگان خواهیم بود.

خبر

قیمت محصولات فولادی ناعادلانه است

رئیس کمیته صنعت مجلس معتقد است با وجود اینکه تولیدکنندگان محصولات فولادی از انرژی ارزان استفاده می‌کنند و مواد اولیه موردنیاز آنها یعنی سنگ آهن نیز ارزان نرخ است، قیمت‌های کنونی محصولات فولادی موجود در بازار ناعادلانه است.

به گزارش خانه ملت، رضا تقی پورانوری، قیمت‌های کنونی محصولات فولادی موجود در بازار را ناعادلانه دانست و گفت: با وجود اینکه تولیدکنندگان این حوزه از آب، برق و انرژی ارزان استفاده می‌کنند و مواد اولیه موردنیاز آنها یعنی سنگ آهن نیز ارزان نرخ است، محصولات فولادی نباید بهای کنونی را در بازار داشته باشد.

نماینده مردم تهران، شمیرانات، ری، اسلامشهر و پردیس در مجلس شورای اسلامی افزود: طرح توسعه، تولید و نظارت زنجیره فولاد که درحال‌حاضر به کمیسیون صنایع و معادن بازگردانده شده، در هفته‌های آینده بررسی و مجدد در دستورکار صحن علنی مجلس قرار می‌گیرد.

رئیس کمیته صنعت مجلس با بیان اینکه براساس طرح توسعه، تولید و نظارت زنجیره فولاد، عرضه تمامی کالاهای پایه‌ای در بورس انجام می‌شود، اضافه کرد: از آنجا که وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهان اعمال نظر در این طرح بود، طی جلسات بسیاری با نمایندگان این وزارتخانه برگزار و نظرات آنها در طرح اعمال شد.

سایه روشن واردات ماشین آلات معدنی

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

۲۹ دی ماه کمیسیون تلفیق بودجه تصویب کرد که سال آینده واردات ۱۰ هزار ماشین‌آلات سنگین آزاد باشد؛ هر چند که تایید نهایی این تصمیم مستلزم این است که در صحن علنی مجلس مطرح و به رای‌گیری گذاشته شود اما واکنش‌های بسیاری را در همین مرحله ابتدایی از سوی تولیدکنندگان داخلی به دنبال داشته است.

به گزارش ایسنا، ابراهیم جمیلی، رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی ایران در گفت‌وگوی ویژه خبری در رابطه با میزان نیاز فعلی معادن کشور به ماشین‌آلات و امکان داخلی‌سازی این ماشین‌آلات در داخل اظهار کرد: درحال‌حاضر برای معادن دارای پروانه بهره‌برداری و پروانه اکتشاف که بخواهند به صورت معمول فعال باشند، نیاز به حداقل ۱۵ هزار تا ۲۰ هزار دستگاه ماشین‌آلات داریم. عمر فعلی ماشین‌آلات معادن ۱۸ سال است. با توجه به اینکه این ماشین‌آلات به سبب فعالیت در معادن دارای استهلاک بسیار بالایی هستند، هر چه بیشتر بتوانیم عمر این ماشین‌آلات را کاهش دهیم، در بهره‌بری معدن و کاهش نرخ محصولات معدنی موثرتر خواهد بود.

وی ضمن یادآوری اینکه در سه سال گذشته، کمتر از ۲۰۰۰ دستگاه ماشین‌آلات آن هم به صورت متفرقه وارد کشور شده است. از سه ماهه گذشته که کمیسیون معدن اتاق بازرگانی تجدید انتخابات شد، به معاونت معدنی وزارت صمت پیشنهاد کردیم که نیازهای ماشین‌آلات تامین شود. در شرایط فعلی به هر معدن با توجه به خصوصیاتی که دارد اجازه داده می‌شود که واردات ماشین‌آلات داشته باشد.

این عضو اتاق بازرگانی ایران خاطرنشان کرد: سازندگان ماشین‌آلات داخلی همچون هپکو علاقه‌مند هستند که اکثریت ماشین‌آلات را خود، تولید کنند. اگر طرح جامعی وجود داشته باشد و بتوانیم تولید انبوه ماشین‌آلات داشته باشیم، می‌توان با سازندگان داخلی عقد قرارداد کرد و به تعدادی که قابلیت تولید انبوه وجود دارد، تولید صورت گیرد. ؛ اما تولیدکنندگان ما قادر نیستند همه نیاز معادن به ماشین‌آلات را چه در نوع ماشین‌آلات و چه به لحاظ تعدادی، تامین کنند.

رئیس کمیسیون معدن اتاق بازرگانی ایران خاطر نشان کرد: درحال‌حاضر موضوع مربوط به کامیون، کشنده، اتوبوس و... نیست. موضوع اصلی واردات ماشین‌آلات معدنی و راه‌سازی است. بایستی کمک شود و در مورد مسائل ارزی اولویت‌ها در نظر گرفته شود؛ اما اولویت چیست؟ درحال‌حاضر اولویت این است که ماشین‌الات تامین شود و هدف‌گذاری برای تولید صورت گیرد. تولید معدنی برای چندین هزار کارخانه تولیدی مواداولیه تامین می‌کند، ضمن اینکه کمک حال مسائل ارزی خواهد بود.

▣ قیمت ماشین‌آلات داخلی به صرفه نیست

جمیلی اظهار کرد: بایستی پاسخ داده شود که علت اینکه معدنی‌ها تمایل به خرید از داخل ندارند، نرخ ماشین‌آلات یا زمان تحویل آنها بوده است. معدن‌کاران ما امکان خرید ماشین‌آلات با قیمت‌های فعلی را ندارند. ضمن اینکه نرخ ماده معدنی آنها بسیار گران تمام می‌شود.

وی برای جلب رضایت همزمان تولیدکنندگان داخل و ادامه روند فعالیت معادن، پیشنهاد کرد: تمامی معادنی که به ماشین‌آلات نیاز دارند در یک بازه زمانی مشخص، در یک سامانه به صورت تفکیکی ثبت‌نام کنند تا میزان نیاز مشخص شود. اما این سوال مطرح است که مصوبه مجلس با نگاه درآمدی است یا تامین ماشین‌آلات؟ اگر نگاه درآمدی وجود داشته باشد، باز هم مشکل معدن‌داران حل نخواهدشد. انتظار ما این است که مجلس و دولت به واردات ماشین‌آلات معدن دید حمایتی داشته باشد. با دید سرمایه‌گذاری اگر نگاه شود، ظرف مدت دو سال در نتیجه افزایش تولید، از محل حقوق دولتی و مالیات‌های پرداختی معادن، سرمایه‌گذاری صورت گرفته، تامین خواهد شد. رئیس کمیسیون معدن اتاق ایران تاکید کرد: با تشکیل چند کنسرسیوم، نیازسنجی شود و به صورت انبوه به شرکت هپکو سفارش داده شود. اگر شرکت هپکو می‌تواند ماشین‌آلات معدنی وارد کند با آن هیچ مشکلی نداریم.

▣ محدودیت واردات به دلیل مسائل ارزی است

مصطفی طاهری، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز در ادامه این برنامه اظهار کرد: ظرفیت تولید داخلی ما در زمینه کشنده‌ها، کامیون‌ها، کامیونت‌ها و... در حدود ۱۶۰ هزار دستگاه است اما از ابتدای امسال تاکنون تنها حدود ۷۵۰۰ دستگاه تولید شده است؛ در حقیقت چهار درصد ظرفیت استفاده شده است. سال گذشته از ۳.۳ درصد ظرفیت استفاده شد و در اوج خود طی پنج سال اخیر بیش از ۱۰ درصد از ظرفیت شرکت‌های سازنده استفاده نشده است. بخش تولید ما ظرفیت بالایی برای تولید وجود دارد اما از ظرفیت بسیار کمی استفاده می‌شود.

وی ضمن تاکید بر اینکه چند ایراد جدی به این تصمیم کمیسیون تلفیق برای واردات ۱۰ هزار ماشین‌آلات سنگین وارد است، گفت: قانون منعی برای واردات خودرو اعم از سواری و تجاری ندارد و تنها نوعی محدودیت است و موضوع جدیدی نیست. نکته دیگر این است که چنانچه واردات بر اساس ماشین‌آلات سنگین نو باشد، یک کششی وجود دارد اما اگر براساس واردات دست‌دوم‌ها و کارکرد باشد، تقاضای بیشتری خواهد داشت. درحال‌حاضر عمده تقاضا و عطش بازار برای خودروهای فرسوده است. طاهری تصریح کرد: ما در مورد واردات برای بخشی که امکان داخلی‌سازی نیست، منع قانونی وجود ندارد و نمایندگان مجلس به دولت اجازه واردات ماشین‌آلات معدن را داده و برای آن تکلیفی ایجاد نکرده‌اند. در رابطه با ماشین‌آلات معدنی نیز سه محدودیت بسته به ظرفیت‌های ساخت وجود دارد.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی ضمن ابراز مخالفت با طرح واردات این ۱۰ هزار ماشین‌آلات سنگین، گفت: ابتدا بایستی بررسی شود که چرا دولت واردات را ممنوع کرده است؛ آیا در راستای حمایت از تولید داخل است؟ تنها بحث حمایت از تولید داخل نبوده است. اصل موضوع بحث محدودیت‌های ارزی است.

وی خاطرنشان کرد: میزان ۳۰۰۰ دستگاه با نیاز معادن با تولید داخلی همخوانی ندارد؛ چنانچه نرخ ماشین‌آلات وارداتی گران است باید به معدن‌کار برای خرید، تسهیلات داده شود. به دلیل کاهش واردات ماشین‌آلات معدن در سال‌های گذشته احتمال دارد طی یکی دو سال آینده پیک واردات داشته باشیم؛ اما به مرور که تولید افزایش یابد واردات نیز کاهش می‌یابد. بایستی از همه تولیدکنندگان ماشین‌آلات معدن حمایت شود و این موضوع، انحصاری نباشد.

طاهری خواستار نیازسنجی برای واردات ماشین‌آلات معدن شد و گفت: بایستی برای تولیدکنندگان این ماشین‌آلات سرمایه در گردش اختصاص دهیم.

▣ نیاز به ۳۰۰۰ ماشین‌آلات سنگین

در ادامه این برنامه، رضا محتشمی‌پور، معاون امور معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ما نیز از این تصمیم کمیسیون از طریق رسانه‌ها مطلع شدیم و مشورتی با وزارت صمت صورت نگرفته است، گفت: ما برای واردات ماشین‌آلات مورد نیاز برای خطوط تولید نیاز به قانون نداریم. محدودیت‌هایی به سبب مسائل بودجه‌ای و حمایت از داخل مطرح بوده تا اجازه واردات بی‌رویه داده نشود.

وی افزود: واردات سالانه ماشین‌آلات معدنی ما طی سال‌های گذشته حدود ۵۰۰ دستگاه بوده و امسال نیز هم در همین محدوده (۵۰۰-۶۰۰ دستگاه) برآورد شده است. البته این میزان چندان عدد مناسب و درستی نیست؛ چراکه نیاز معادن و صنایع معدنی به ماشین‌آلات بیشتر از این‌ها است. طی سال‌های گذشته تا به امروز، تولید ماشین‌آلات معدنی نداشتیم؛ بلکه این اعلام آمادگی از سوی یکی از تولیدکنندگان وجود داشته که می‌تواند تولید داشته باشد.

محتشمی پور آمار ارائه شده توسط هپکو را مربوط به سال‌های گذشته دانسته و گفت: در سال ۱۴۰۰ تعداد قابل توجهی از ماشین‌آلات معدن را نیاز داریم؛ البته آمار ما نیز ۱۰ تا ۱۲ هزار دستگاه نیست و برآورد ما این است که سالانه ۲۰۰۰ الی ۳۰۰۰ ماشین‌آلات نیاز است. این مقام مسئول در وزارت صمت تصریح کرد: نکته‌ای که به بدان توجه نمی‌شود این است یک گروه ماشین‌آلات معدنی و یک گروه ماشین‌آلات راهسازی داریم. ماشین‌آلات راهسازی در کلاس پایین‌تر قرار دادند که عمد تولید داخل در این دسته قرار داشته است اما ماشین‌آلات معدنی حجم و توان بالاتری دارند.

وی افزود: در مقطعی در چند سال قبل هپکو در همکاری با شرکت‌های بین‌المللی اقدام به تولید کرد، اما پس از آن به دلیل مشکلاتی که ایجاد شد تولید قطع شد. واردات مشروط به قرارداد با هپکو است. معدن‌هایی که بیش از چهار یا پنج دستگاه نیاز داشته باشند به شرطی مجوز واردات می‌دهیم که قرارداد یک دستگاه با هپکو داشته باشند و تنها با هپکو است و سایر تولیدکنندگان حذف شده‌اند.

▣ ظرفیت تولید ماشین‌آلات راهداری و معدنی در هپکو

علیرضا میقانی، قائم مقام مدیرعامل هپکو اراک نیز در ادامه این برنامه گفت: آمار ارائه شده از سوی معاونت معدنی وزارت صمت را تایید نمی‌کنم. گویا همچنان با ظرفیت و امکانات هپکو ناآشنا هستیم. ما بیش از ۲۰۰ هزار دستگاه دامپتراک به معادن عرضه کردیم. درست است که به سبب تحریم‌ها و خصوصی‌سازی‌ها چندسالی دچار رکود بوده‌ایم اما همچنان کماکان امکان ارائه ماشین‌آلات سنگین وجود دارد.

وی ضمن اشاره به پشت‌پرده‌های موجود برای واردات تصریح کرد: یکسال و نیم است که به معادن مختلف کشور سر زده‌ایم و حاصل آن تنها ۵۰ دستگاه قرارداد بوده است. ظرفیت تولیدی هپکو درحال‌حاضر ۲۷۰۰ دستگاه ماشین‌آلات به راهداری و معدن است. در سال ۸۶ دو هزار و ۳۰۰ دستگاه ماشین‌آلات به راهداری و معدن تحویل دادیم این‌ها آمار مستند و شفاف موجود در بورس است. اما آمارهایی که عموما از سوی معادن برای نیاز اعلام می‌شود، در زمان اجرا شرایط فرق می‌کند و از ماشین‌آلات داخلی استقبال نمی‌کنند.

▣ واردات ماشین‌آلات معدنی در پشت پرده

علی‌اکبر کریمی، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز در این برنامه گفت: مجوز واردات ۱۰ هزار دستگاه ماشین‌آلات معدن بار هزینه ارزی سنگینی را به کشور وارد می‌کند؛ در حالیکه تولید این ماشین‌آلات در داخل، بخش زیادی از نیاز ارزی را کاهش خواهد داد.

در گذشته در شرکت هپکو بالغ بر ۳۰ محصول تولید انجام می‌شد. معدن‌داران علاقه دارند ماشین‌آلات با کیفیت و نرخ پایین تهیه کنند، اما شرکت‌های تجاری و واردکننده که این عرصه را در اختیار دارند و با افراد خاصی در شرکت‌های بزرگ معدنی ارتباط دارند، اجازه نمی‌دهند هپکو وارد این عرصه شود. واردات در پشت پرده اتفاق می‌افتد و توجه کافی به نیاز واقعی معادن نمی‌شود.

وی افزود: واردکنندگان غیر حرفه‌ای با انتخاب نادرست، ماشین‌آلات نامتناسب با معادن وارد می‌کنند که موجب ضرر معدن‌داران می‌شود. بطور مثال ماشینی به نرخ دو میلیون دلار وارد شده اما پس از سه ماه به دلیل تناسب نداشتن با معدن (عدم تناسب با شیب معدن، عدم سازگاری با سوخت کشور و...) نتواسته در معدن کار کند و کنار گذاشته شده است. همچنین برندهای متنوعی از ماشین‌آلات وارد می‌شود که هیچکدام خدمات پس از فروش برای تأمین قطعات در داخل ندارند، ضرر را متحمل معدن‌دار می‌کند. درحال‌حاضر در کرمان و سیرجان گورستان بزرگی از این ماشین‌آلات (به‌جز ماشین‌الات مستعمل) شکل گرفته است.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس گفت: از ۳۵ تا ۱۰۰ درصد محصولات هپکو تولید داخل است و این شرکت خدمات پس از فروش را در معدن به معدن‌کار ارائه می‌دهد؛ نبایست از بحث خدمات پس از فروش غفلت شود.

اولتیماتوم ۱۵روزه وزارت صمت به فولادی‌ها

مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صمت با بیان اینکه برخی از تولیدکنندگان مقاطع فولادی که کف عرضه را رعایت نکرده‌اند، از لیست دارندگان مجوز صادرات حذف شده بودند، گفت: با موافقت معاون معدنی وزارت صمت، تولیدکنندگان مقاطع فولادی به مدت ۱۵ روز مهلت خواهند داشت تا نسبت به ایفای تعهدات کف عرضه محصولات خود در بورس کالا اقدام کنند، در غیر این صورت از فهرست شرکت‌های مجاز به صادرات حذف خواهند شد.

سیف الله امیری در گفت‌وگو با اقتصاد آنلاین با بیان اینکه وزارت صنعت، معدن و تجارت مهلت ۱۵روزه‌ای را برای تولیدکنندگان مقاطع طویل فولادی جهت ایفای تعهدات کف عرضه خود در بورس کالا در نظر گرفته تا این شرکت‌ها بتوانند مجوز صادرات دریافت کنند، گفت: برخی از تولیدکنندگان مقاطع فولادی، کف عرضه تولیدات خود در بورس کالا را رعایت نکرده و به این جهت، از فهرست دارندگان مجوز صادرات از سوی وزارت صمت حذف شده‌اند.

وی افزود: بر این اساس، با موافقت معاون معدنی وزارت صمت و اخذ تعهد از شرکت‌های تولیدکننده، یک مهلت ۱۵ روزه به تولیدکنندگان مقاطع فولادی داده شده تا با رعایت کف عرضه محصولات خود در بورس، بتوانند اجازه صادرات داشته باشند.

به گفته امیری، با نامه‌نگاری‌های صورت گرفته از سوی وزارت صمت با گمرک جمهوری اسلامی ایران، در طول این ۱۵ روز چنانچه تولیدکنندگان عرضه‌های خود را مطابق با کف تعیین شده در بورس کالا انجام دهند، اجازه صادرات خواهند یافت، در غیر این صورت اگر عرضه‌ها مطابق با تعهدات تعیین شده، انجام نشود، تا پایان سال از فهرست دارندگان مجوز صادرات حذف خواهند شد.

وی ۲۳ شرکت تولیدکننده مقاطع فولادی را مشمول این تصمیم وزارت صمت دانست و خاطرنشان کرد: قبلا تذکراتی به این شرکت‌ها بابت عدم رعایت کف عرضه داده شده بود، اما اکنون به دلیل مشکلات ناشی از قطعی گاز و برق، وزارت صمت تصمیم گرفته تا یک مهلت ۱۵ روزه را به تولیدکنندگان بدهد تا در صورت ایفای تعهدات خود، اجازه صادرت داشته باشند.

امیری ادامه داد: حجم روزانه عرضه این شرکت‌ها و در واقع، کف عرضه را برای تک‌تک شرکها تهیه کرده‌ایم و هر شرکتی بسته به تولید خود، باید ۱۰۰ درصد تولید را در بورس کالا عرضه کند؛ به همین دلیل حجم ۱۰۰ درصدی تولید را تقسیم بر ۱۲ ماه و ۴ هفته در ماه کرده که بر این اساس، مقداری که هر هفته واحد تولیدی باید در بورس کالا عرضه کند را مشخص کرده‌ایم، بنابراین اگر عرضه تولیدکنندگان در بورس کالا به صورت منظم و مداوم صورت گیرد، حتما اجازه صادرات خواهد داشت و مانعی بر سر راه آن وجود ندارد.

امیری گفت: با توجه به گرانی قراضه در کشور و از سوی دیگر هم تولید آهن اسفنجی و عرضه آن در بورس کالا با توجه به هزینه‌های موجود برای تولیدکنندگان صرفه ندارد، اجازه صادرات به آنها داده شده است تا مشکلی برای تولید آنها پیش نیاید.

این مقام مسئول در وزارت صمت خاطرنشان کرد: تولیدکنندگان شمش به غیر از بخشی از تولیدکنندگان فولادهای القائی، به صورت کامل تعهدات خود و کف عرضه در بورس کالا را رعایت کرده و ۹۰ درصد عرضه خود را در بورس کالا انجام می‌دهند، اما در بخش مقاطع طویل این اتفاق به کندی صورت می‌گیرد، بنابراین تعهد ۱۵ روزه برای ۲۳ شرکت مذکور تعیین شده است.

امیری ادامه داد: این مهلت به آنها داده شده تا کالاهای موجود در گمرکات را به شرط رعایت کف عرضه در بورس کالا صادر کنند، در غیر این صورت اگر این شروط را رعایت نکنند، نباید بار خود را به گمرکات بفرستند چراکه دیگر اجازه صادرات نخواهند یافت.

فرمول جدید دریافت حقوق دولتی معادن زیره ذره‌بین «روزگار معدن»

نقطه تاریک در تعیین حقوق دولتی معادن

عکس: روزگار معدن

ملیکا انصاری

چنـدی پیش خبری از سـوی وزیـر صنعت، معـدن و تجارت مبنی‌بـر اهمیـت فاکتورهای فروش معادن در تعیین حقوق دولتی مطرح شد. براساس این طرح، قرار است فاکتورهای معاملات و فـروش تولیـدات معادن که در سـامانه جامع تجارت از سـوی بهره‌بـرداران و صاحبان معادن ثبت می‌شـود، مبنای تعیین حقـوق دولتی هر معدن شود. به گفته وزیر، این طرح تا پایان سال اجرایی خواهد شـد. فعالان معدنی و کارشناسان این حوزه، رویکردهای متفاوتی درباره این طرح داشـته و عده‌ای به مهـم و موثر بودن این طرح تاکید دارند. به عبارتی، برخی فعالان معدنی مبنا قرار گرفتن فاکتور فروش و معاملات برای تعیین حقـوق دولتی را عملکـردی درسـت و اصولی دانسـته و آن را به سـود معدنـداران می‌دانند و معتقدند منجر به تعییـن منطقی حقوق دولتی معادن خواهد شد.

در این راسـتا، «روزگارمعدن» با کارشناسان و فعالان معدنی گفت‌وگو کرده که در ادامه، شـرح آن را می‌خوانید:

▣ اعتـراض فعـالان معدنـی بـه نتیجـه رسید

مهـرداد اکبریـان، رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» به ماهیـت حقوق دولتی و اشکالات روندی که تاکنون تعییـن این حقوق داشـته اشاره کرد و گفت: تا پیش از این فرمول واحدی بـرای تعیین حقـوق دولتـی معادن از سـوی نهادهای دولتی عنوان می‌شـد که اغلب فعالان بخـش معدن به آن اعتراض داشـتند چراکه در تعیین حقـوق دولتی، ارزش مواد معدنی موجود در هـر معدن اصلی اساسـی بوده و این ارزش از معـدن بـه معدنی دیگـر متفاوت اسـت. حتی به‌عنـوان مثال، نمی‌تـوان قاعـده‌ای کلی برای تمامی معادن سـنگ‌آهن وضع کرد یا براسـاس عیاری واحـد نظر داد؛ بنابراین تمامی معادن در فرمـول واحد نگنجیـده و برای هـر معدن باید به‌طور جداگانه و براسـاس شـرایط فعالیت آن، حقوق دولتی در نظر گرفته شود.

رئیـس انجمـن سـنگ‌آهن ایران افـزود: در سال‌های اخیر موضوع نحوه تعیین و اخذ حقوق دولتی همواره مورد اعتراض فعالان معدنی کشور بوده اسـت چراکه وضع نامناسب این حقوق بار مالی سنگینی برای معدنکاران به همراه داشته و حتی برخی از معادن به دلیل ناتوانی در پرداخت هزینه‌هـا، تعطیل شـدند. از ایـن رو، چگونگی تعییـن حقوق دولتی معادن از مسـائل مهم و با اهمیت بخش معدن اسـت. اکبریـان ادامه داد: در گذشـته پیشنهاد راه‌اندازی یک نرم‌افزار برای تعیین دقیق حقوق دولتی هر معدن داده شـده بود و شـنیده حاکی از آن اسـت که برای ایجاد این بسـتر رایزنی‌هایی صورت گرفته است. اما تا زمانـی که این امکان فراهم شـود، راه میانی در نظر گرفتن فاکتور فروش معادن، روشی مطلوب به شمار می‌رود.

▣ بررسی‌های دقیق مالیاتی

اکبریـان در ادامه به زوایـای اجرای طرح قرار گرفتن فاکتـور فروش معادن به‌عنـوان مبنایی در تعیین حقوق معادن اشـاره کـرد و توجه به نکاتی را در اجرای این طرح لازم دانسـت. او در این باره گفت: در عملیاتی شـدن طرح یادشده، مهم‌ترین مسئله تایید فاکتورهای فروش معادن توسـط وزارت صنعـت، معدن و تجارت اسـت. همچنین باید وزارتخانه این امکان را فراهم کند که ثبت فاکتورهای معاملات حالتی خوداظهاری داشته باشـند. برخی از کارشناسان این طرح را زمینه‌سـاز تقلب برخی از معدنکاران دانسـته و سندسازی را نتیجه آن می‌دانند. در پاسخ به این ایراد باید گفت فاکتورها پیش از ثبت در سـامانه جامع تجارت، در دفاتر مختلف خود شرکت‌های معدنـی و همچنیـن سـازمان‌های مالیاتی درج شـده اسـت؛ بنابراین امکان یا حتی دلیل برای ایـن تخلف وجود ندارد. این فعـال معدنی ادامه داد: همچنیـن در سـال‌های اخیـر سـازمان امور مالیاتی کشـور فرآیند بازرسـی و بررسـی دقیق‌تری داشـته و پیش از آنکه وزارت صنعت، معـدن و تجارت ایرادی به مـدارک بگیرد، خود سازمان‌های مالیاتی متوجه اشکالات می‌شوند. از این رو، پس از ثبت این فاکتورها، وزارت صنعت، معدن و تجارت باید اطلاعات ثبت شده از سوی معدنکاران را به رسمیت بشناسد و آنها را بپذیرد.

▣ چالش معادن عیارساز

رئیس انجمن سـنگ‌آهن ایـراد اصلی اجرایی شـدن این طرح را مورد دیگری دانست و گفت: مهم‌تریـن ایرادی که می‌توان بـه این طرح وارد کـرد، افزایش حقـوق دولتی معادنی اسـت که عملیات فـرآوری نیز انجام می‌دهنـد. برخی از معـادن مجهـز به تجهیـزات فرآوری هسـتند. این معـادن مواد معدنی اسـتخراجی را فرآوری و عیارسـازی کـرده یـا برخـی دیگـر خطوط کنسانتره‌سـازی برای واحدهـای خود راه‌اندازی کرده‌اند. به این شیوه مواد معدنی استحصال‌شده از معادن ارزش بالاتری پیدا خواهند کرد. در این شـرایط محصولی که به‌عنوان تولید نهایی از این معادن خارج شده و فاکتور فروش برای آنها صادر می‌شـود، ارزش کیفی بالاتـر و در نتیجه بهای بیشتری نسـبت به کلوخه‌های اسـتخراج شده دارند. براساس قانون معادن، حقوق دولتی شامل کلوخه یا ماده‌ای می‌شـود که به‌طور مستقیم از معادن یا کوه اسـتخراج شده است؛ بنابراین این مواد فرآوری شده ارزشمند نباید مشمول حقوق دولتی شـوند. این مهم‌ترین مسـئله‌ای است که در اجـرای طـرح در نظرگیری فاکتـور فروش معـادن به عنوان اسـاس تعیین حقـوق دولتی باید به آن توجه کرد. اکبریان خاطرنشـان کرد: اگر وزارتخانه در اجرای این طرح نتواند تناسـب مناسبی را میان نرخ محصول نهایی فرآوری شده و قانون معـادن مرتبط با تعییـن حقوق دولتی ایجـاد کند، در عمل یـک حرکت برعکس انجام شـده است. به عبارتی از معدنکارانی که اقدام به فرآوری و عیارسـازی انجـام داده، حقوق دولتی بیشتری نسبت به سایران اخذ می‌شود.

▣ استقبال از طرح برمبنای قانون

اکبریـان همچنین در ادامه اسـتقبال فعالان معدنـی از این طرح را مطلـوب پیش‌بینی کرد و مزایای اجرایی شـدن آن را بیشـتر از معایب آن دانسـت. او توضیح داد: همان‌طور که پیش‌تر گفته شـد، این طرح می‌تواند از روش‌های فعلی تعیین حقوق دولتی معادن بهتر باشـد و از این رو، صاحبان معـادن و بهره‌برداران معدنی از آن استقبال خواهند کرد. تنها مسئله مهمی که باید به‌عنـوان یک اصلاحیه یا موضوعـی تکمیلی به آن پرداخته شـود، بحث معادنی اسـت که مواد معدنی استخراج‌شده را تبدیل به موادی با ارزش بالاتـر می‌کنند چراکه در این معـادن فاکتوری بـرای خروج کلوخـه نبوده و تمامـی مدارک و فاکتورها برای محصول عیارسـازی شـده است. اگر تنها این مشـکل رفع شـود، ایراد دیگری به این طرح نمی‌توان گرفت. این فعال معدنی ادامه داد: فعـالان بخش معدن معتقدند حقوق دولتی حـق دولت بـوده و باید مطابق قانون براسـاس راهکارهای مناسـب که نتوان از آن تخطی کرد، این حقوق پرداخت کنند. از این رو، هر راهکار و طرحی که براساس واقعیت موجود بخش معدن بوده و مسـیر درسـتی را نشـان می‌دهد، مورد تایید فعالان معدنی است. واقعیت قانون صریح و کاملا واضح اسـت؛ براساس ارزش‌گذاری بر ماده استخراجی، حقوق دولتی معادن تعیین می‌شوند و برای تعییـن آن فاکتور فروش معادن می‌تواند معیار مناسبی باشد.

▣ تغییـر سـاختار تعیین حقـوق دولتی معادن

سـیامک اخطـاری، فعال تجـاری صنعت سـنگ در گفت‌وگو با «روزگارمعدن»، اجرای طـرح تعیین حقوق دولتی معادن بر پایه فاکتور ثبت‌شـده معامـلات در سـامانه جامع تجارت را یک قدم مفید و موثر در راسـتای سامان‌بخشـی به رونـد تعیین حقوق دولتی عنوان کرد. او گفت: براسـاس اعلام وزیر صنعت، معدن و تجـارت، مبنای دریافت حقوق دولتـی معادن ثبت فاکتور معاملات در سـامانه جامع تجارت در نظر گرفته شـده و تا پایان سال اجرایـی خواهد شـد. تعیین چنیـن مبنایی را می‌تـوان یکـی از اقدامات مفید تصمیم‌سـازان صنعت معدنی کشور معرفی کرد.

فرآینـد سیستم‌سـازی بـا رویکـرد افزایش شـفافیت موضوعی اسـت کـه در کشـورهای توسعه‌یافته و پیشرفته برای بخش‌های تولیدی و اقتصـادی خود در نظر گرفته‌اند. به عبارتی، آنها دریافته‌اند که شـفافیت اصل مهم مدیریتی بوده و مدت‌هاسـت اجرای فعالیت‌هایی بر این مبنا را در پیش گرفته‌اند. وی ادامه داد: نقدی که ممکن اسـت به این طرح وارد باشـد، بـر اصل منطق تدویـن آن نخواهـد بود بلکه نحـوه اجرای این طرح و نظـارت بر انجام صحیح آن چالش اصلی اسـت. در راسـتای حمایت از زنجیره ارزش در تولید، فهرستی از مسائل دست به دست یکدیگر می‌دهند تا با حفظ معیارهای مشـخص بتوانیم اجرایی شـدن قانون و حفظ حقوق تولیدکننده و مصرف‌کننده را شـاهد باشـیم. به عبارتی، در اجرای صحیح قوانینی که به منظور افزایش نظم فعالیت‌های تولیدی وضع می‌شـوند، مسـائل و موارد مختلفی زنجیروار به آن متصل هستند. از مهم‌ترین این موارد نیز چگونگی نظارت و اجرای آن اسـت. به عبارتی، هدف افزایش شـفافیت با مشـخص شـدن روند معاملاتی معادن و تعیین حقـوق دولتـی معادن بـر این اسـاس، طرحی مناسب به نظر می‌رسد اما نظارت بر نحوه اجرای این طرح از دغدغه‌های اصلی به شمار می‌رود.

▣ افول اقتصاد زیرزمینی

اخطاری در ادامه مهم‌ترین مزیت طرح یادشده را افزایش شـفافیت معاملات واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی عنوان کرد و گفت: اخذ حقوق دولتی برمبنای فاکتور فروش ثبت‌شده در سامانه جامع تجارت به آن معناست که واحدهای تولید متناسـب با فعالیت واقعی خود و محصولاتی که به بازار عرضه می‌کنند، بررسـی خواهند شد. از جملـه فواید چنین تصمیمـی را می‌توان منظم شـدن جریـان اطلاعـات و توزیع دقیق‌تـر و با موازنه گردش‌هـای مالی معادن معرفی کرد زیرا ثبت فاکتور در سـامانه جامع تجارت زیرساخت تامین مالی زنجیره‌ای و مبنای بانک‌ها برای ارائه تسهیلات است.

در چنیـن شـرایطی و بـا افزایش شـفافیت گردش‌های مالی، فضای امن رقابتی تقویت شده و شاهد کاهش یا افول اقتصاد زیرزمینی خواهیم بود. به تحلیلی دیگر این سیستم‌سـازی منجر به ایجاد یک گزارش عملکرد شفاف از مسائل مالی در واحدهای اقتصادی خواهد شد.

در ادامه نیز سرمایه‌ای که در فرآیند تولیدی در گردش اسـت، نمایان شده و این آمارهای واقعی به دسـت آمده، مبنای برنامه‌ریزی تصمیم‌سازان در بازه زمانی بلندمدت به شـکلی استراتژیک یا راهبردی خواهند بود. این فعال تجاری ادامه داد: مکانیسم نظارت در کشورهای توسعه‌یافته به این شـیوه اسـت که صدور بارنامه به شماره و ردیف متوالی غیرتکراری، منجر به ثبت فاکتور رسـمی با شماره و ردیف مختص به آن می‌شود. در ادامه نیز این فاکتور رسـمی مبنای تمام محاسـبات مالی و کسـورات و محاسـبه مالیات خواهد بود. از این رو، رویکرد نهادهای دولتی ایران نسـبت بـه بکارگیری روش‌هـای نظام‌مند کشـورهای توسعه‌یافته در تعیین عوارض واحدهای تولیدی، می‌تواند گامی مثبت و رو به جلو باشد.

▣ فراهم شدن بستر رشد

اخطاری، برخورداری فعالان معدنی و اقتصادی از حقوق برابر و تسهیل در روند اعطای تسهیلات را از دیگـر پیامدهـای اجرای طـرح قرارگیری فاکتـور فروش معـادن به‌عنوان مبنـای تعیین حقوق دولتی برشمرد و گفت: واحدهای تولیدی می‌توانند با متصل بودن به یک نظام هماهنگ یا درگاه الکترونیکی به منظور سامان‌دهی اطلاعات مالـی، علاوه‌بر برخـورداری از حقوق یکسـان، متناسـب بـا حجم فعالیـت خـود از بانک‌ها به شکل مستند درخواست تسهیلات کنند. هرچند پیش‌تر نیز بر این نکته تاکید شـد که جدیت در اجرای صحیح و نظارت برای انجام درسـت، رمز موفقیت این طرح اسـت. فعالان اقتصاد کشور با حمایت از اجـرای طرح قرارگیری فاکتور فروش معـادن به‌عنوان مبنـای تعیین حقـوق دولتی می‌تواننـد بـه ایجاد یـک فضای امـن و توام با شفافیت امیدوار باشند.

در این بسـتر امکان رشـد و توسعه به شکلی مناسب‌تر برای فعالان معدنی مهیا خواهد بود. از این رو، انتظار می‌رود مسـئولان نهادهای دولتی بیشترین توان را در اجرای مناسب و صحیح این طرح به کار گیرند.

▣ سخن پایانی

همکاری‌هـای تخصصـی بـا کارگروه‌هـا و نهادهـای مرتبـط با بخش معـدن و فعالان این حوزه می‌تواند منجر به تصمیم‌سـازی‌های موثر و مناسـب برای معادن شـود. شناسایی صحیح مشـکلات و گره‌های بخش معدن، قدم نخسـت رفع موانع تولید در این عرصه است.

پس از آن تدوین راهکارها و طرح‌های مناسب به منظور کاهـش این دسـت‌اندازها، از وظایف جدی نهادهای دولتی به شـمار مـی‌رود. با این همـه سـاز کار اجرای این طرح برای دسـتیابی بـه تمام موفقیت‌های یادشـده از اهمیت بالایی برخوردار است.

تشکیل بزرگ‌ترین کنسرسیوم معدنی کشور

مدیرعامل شـرکت سـرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات گفـت: پرتفوی کلی تجلی، یک نگاه جدید به بازار سـرمایه ارائـه داد تـا از طریـق سـرمایه‌های موجود در ایـن بازار، پروژه‌هـا را تجهیز و بـه مرحله تولید برسـانیم و به همین منظور پروژه‌های منتخب مانند پروژه گندله‌سـازی صبانور و کنسانتره‌سـازی فولاد شرق خراسـان که عمدتا در حوزه فرآوری بودند انتخاب شدند.

بـه گـزارش روابـط عمومـی شـرکت سـرمایه‌گذاری توسـعه معـادن و فلـزات، امیرحسـین نادری در حاشـیه مراسـم بازگشـایی نماد تجلی با تاکید بر زیـاد بودن بازده سرمایه‌گذاری و کوتاه بودن دوره بازگشت سرمایه این پروژه ها، گفت: سـه شـرکت فولاد کردسـتان و معدن زغالسنگ گلندرود و شـرکت اکتشـافی تجلی صبا به مجموعه تجلی اضافه می‌شـود. بررسـی‌ها نشـان از افزایش نـرخ جهانی زغال‌سـنگ و کک دارد و حـوزه زغال‌سـنگ از بخش‌های پربازده معدنی کشـور است به طوری که بر اساس مطالعات مربوط به اهمیت عناصر حیاتی و اسـتراتژیک دنیا، افزایش اهمیت اقتصادی زغال‌سنگ بیشتر از طلا بوده است.

نادری، ضمن تشکر از اعتماد سهامداران به شرکت تجلی، بر حمایت «ومعادن» از پروژه‌های این شرکت تاکید و عنوان کرد: پروژه‌های تعریف شده در شرکت تجلی عمدتا در حوزه گندله، سنگ آهن و فرآوری فولاد است که در موقعیت‌های خوب کشـور ایجاد شـده و بازدهی خوبـی دارند و گزارش پیشـرفت این پروژه‌ها در بازه‌های سه ماهه به بازار سرمایه ارائه خواهد شد.

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات در بخش دیگر صحبت‌های خود در توضیح برنامه‌های اکتشافی «ومعادن» با اشاره به تأسیس یک شرکت تخصصی در حوزه اکتشـافی گفت: با توجه به نیاز زنجیره در بخش اکتشـاف، سـرمایه‌گذاری در این بخش در دسـتور کار قرار گرفت و با تجمیع نیروی انسـانی متخصص در کنار تجهیزات به‌روز در این شرکت، به‌زودی گزارشـاتی خوبی در این حوزه منتشر می‌کنیم.

وی با اشـاره بـه آغاز عملیات اکتشـافی در پهنه اردبیل، از احتمال شناسـایی ذخایر مناسـب پلی‌متال و سنگ آهن در ایـن منطقه خبر داد و اظهارکرد: اقداماتی که در صبانور انجام شـد نشان داد در غرب کشور ذخایر قابل توجه سنگ آهن وجود دارد و منطقه مسـتعد کشـف ایـن ماده معدنی است بر همین اسـاس و متناسب با مطالعات اولیه، عملیات اکتشـاف در حال انجام اسـت و تا امروز نتایـج قابل قبولی حاصل شده است.

نادری با تاکید بر موقعیت مناسـب منطقه غرب کشور از نظر دسترسـی به بازار، تامین آب و ماده معدنی اولیه، خرید سهام عمده فولاد کردسـتان را یک اقدام اقتصادی توصیف و ضمن توضیح اقدامات انجام شـده در این منطقه، نسـبت به سـاخت و بهره‌برداری از این پروژه در کمترین زمان، ابراز امیدواری کرد.

وی در بخـش دیگـر صحبت‌هـای خـود بـه برنامه‌های «ومعـادن» بـرای سـرمایه‌گذاری در اسـتان سیسـتان و بلوچسـتان پرداخـت و از تشـکیل بزرگترین کنسرسـیوم معدنی کشور برای سرمایه‌گذاری در استان‌های مختلف خبر داد و گفت: این کنسرسیوم متشکل از مجموعه «و معادن»، گل‌گهر، چادرملو، گوهرزمین و سـرمایه‌گذاری غدیر است و آمادگی لازم برای سـرمایه‌گذاری در پروژه‌های اعلام شـده از سـوی دولت محترم و وزارت صنعـت، معدن و تجارت را دارد و با توجه به روشـی که شرکت‌های پروژه محور دارند، مـردم منطقه نیز سـهام‌دار و بعد از اجـرای پروژه‌ها منتفع می‌شوند.

نادری به خرید سهام مدیریتی شرکت ایریتک اشاره کرد و گفت: ظرفیت علمی و تخصص مهندسی این شرکت بالاست به طوری که سـوابق و تجارب موفقی در پروژه‌های مختلف ماننـد فولاد مبارکه، فولاد خراسـان و دیگـر مجموعه‌های معدنـی و فولادی بزرگ کشـور و برنامه‌ریـزی برای ایجاد پلنت‌های جدید در کارنامه خود دارد.

یادداشت

زیان های جبران ناپذیر در انتظار معادن

شهناز نوایی
دبیر اتحادیه حفاران غیرنفتی و فعال معدنی

براسـاس اخبار اعلام‌شـده در چند وقت اخیر، وزیـر صنعت، معدن و تجارت اعـلام کرد مبنای دریافت حقوق دولتی معادن ثبت فاکتور معاملات سامانه جامع تجارت خواهد بود. اجرایی شدن این طرح را می‌توان عامل اصلی افزایش حقوق دولتی در آینـده عنـوان کرد. در نظـر گرفتن معاملات معـادن به‌عنوان مبنـای تعیین حقـوق دولتی، شـبیه آن است که تمام مبالغ درج‌شده در نقل و انتقـالات مالی، به‌عنوان درآمد معدن‌دار به دولت اعلام شـود. اما باید به این مسئله مهم توجه کرد که معدنکاری فعالیتـی پرهزینه بوده و روزبه‌روز بـه تورم ایـن هزینه‌ها افزوده می‌شـود؛ بنابراین نمی‌توان تنهـا فاکتورهای فـروش و معاملات را مبنایـی بر میـزان درآمد هر معـدن عنوان کرد. هزینه‌های معدنکاری به اندازه‌ای سـنگین اسـت که سـودآوری فعالیت معـادن را تحت تاثیر قرار داده و حتـی در برخی مواقع موجب ضرر و زیان صاحبان معادن می‌شـود. اتکا به پایه فاکتورهای معاملات معـادن و تعیین حقـوق دولتی بر پایه آن، سـبب خواهد شد نهادهای دولتی هزینه‌های سـنگین معدنکاری را در نظر نگیرد و بدون توجه بـه اصل ذات فعالیـت معادن، بـه تعیین حقوق دولتـی بپردازد. این موضـوع در آینده‌ای نزدیک افزایش چشـمگیر حقوق دولتی پرداختی معادن را در پـی خواهد داشـت. به عبـارت دیگر، این طرح نه‌تنها به شفاف‌سازی هزینه‌ها و درآمدهای معـادن کمکی نمی‌کند، بلکه منجر به افزایش بار مالی بهره‌بـرداران و صاحبان معـادن نیز خواهد شد. متاسفانه دیده شده امروزه برای تعیین هزینه پایه حقوق دولتی معادن از رویکردها و روش‌های کارشناسی استفاده نمی‌شود.

دولت اگر خواسـتار رونق اقتصـادی و فعالیت مناسـب معـادن اسـت، بایـد بـا بررسـی‌های کارشناسی و تخصصی، به اتخاذ تصمیم‌گیری‌های مناسـب در جهت رفع مشـکلات معدنـکاری و هموارسـازی مسـیر فعالیت معادن بپردازد. باید این نکته را خاطرنشان کرد که بسیاری از معادن کشـور امروزه به دلیل مشـکلات مالـی، تعطیل شـده‌اند چراکه بخشـنامه‌ها و تصمیم‌گیری‌های دولتـی منجر بـه افزایش هزینه‌هـای معدنکاری شـده و بهره‌بـرداران تـوان پرداخت ایـن مبالغ مالی را نداشـتند. از سـوی دیگر، با اضافه شدن دیگر مشـکلات در تجارت بخش معدن، فروش و بازارهای این بحث دچار چالش شـده و در نهایت فعالیت معدن از صرفه اقتصادی خارج می‌شود. از این رو، باید تاکید کرد مشـکلات مالی می‌توانند معـادن را به ورطه تعطیلی بکشـاند. این موضوع اهمیت تصمیمات کارشناسـی شده را در تعیین روند فعالیت معادن بیش از پیش روشن می‌کند.

نکتـه حائز اهمیت روند آتی اعطای تسـهیلات بانکی به معدنکاران اسـت. بنا بر طرح اعلام‌شده، تسهیلات بانکی نیز براساس فاکتورهای معاملات معـادن بـه فعـالان معدنـی اختصـاص خواهد یافت.

ایـن موضوع را نمی‌توان به نفـع معدنکاری و حل مشکل منابع مالی معادن دانست. باید تاکید کـرد زمانی که معدنکاران با مشـکل منابع مالی مواجه باشند، معدن نیز نمی‌تواند فعالیت مناسبی داشته باشد و در این شرایط فاکتورهای صادرشده نیز تعاملات تجاری محدود معدن را نشان خواهد داد. این در حالی است که اگر بهره‌بردار با مشکل منابع مالی مواجه نبود، می‌توانسـت بهره‌برداری بهتری از این معدن داشـته باشـد؛ بنابراین این طرح به ضرر فعالان معدنی در دریافت تسهیلات بانکی خواهد بود.

در پایـان بایـد به این نکته تاکیـد کرد تدوین و اجرایی شـدن طرح‌های غیرکارشناسـی بدون درنظـر گفتـن عواقـب آن می‌توانـد زیان‌هـای جبران‌ناپذیری بـرای تمامی بخش‌های اقتصادی کشـور، به‌ویژه معادن داشـته باشـد. از این رو، انتظار می‌رود تا نهادهای دولتی در تدوین طرح‌ها و تصمیمات خود تعامل بیشتری با کارشناسان و فعالان عرصه‌های اقتصادی داشته باشند تا شاهد کمترین آسیب به بخش معدن باشیم.

اخبار

تولید بیش از ۴۷۰۶ میلیون تنی محصولات داخلی در شرکت مس

بررسی آمارهای منتشره سامانه کدال حاکی از تولید ۴۷ میلیون و ۶۳۳ هزار و ۴۵۳ تن انواع محصولات داخلی و صادراتی توسط شرکت ملی صنایع مس ایران در ۱۰ ماهه سال ۱۴۰۰ است.

به گزارش معدن۲۴، در این مدت ۶ هزار و ۷۵۶ تن کنسانتره مولیبدن، ۱۱۴ هزار و ۲۹۷ تن کاتد، ۷۱۶ تن کنسانتره طلا و نقره، ۶۹۳ هزار و ۸۷۲ تن اسید سولفوریک، یک میلیون و ۲۹ هزار و ۵۶۸ تن کنسانتره مس، ۴۵ میلیون و ۴۰۵ هزار تن سنگ سولفور و ۱۲۹ هزار و ۹۳۰ تن سایر محصولات در این شرکت تولید شد.

در مدت یاد شده ۱۲۴ هزار و ۷۴۶ تن کاتد صادراتی، ۹۹۱ تن اسید سولفوریک و ۹۲۰ تن اکسید مولیبدن صادراتی نیز در این شرکت تولید شد که فروش ۲۸۹۱۵۷ میلیارد و ۴۲۳ میلیون ریالی به همراه داشت.

جمع کل تولیدات این شرکت در دی ماه امسال ۴ میلیون و ۶۴۴ هزار و ۶۸۵ تن بوده است که در بین آنها تولید ۳ هزار و ۵۸۳ تن کاتد داخلی و همچنین ۱۹ هزار و ۱۱۵ تن کاتد صادراتی و ۸۹ تن اکسید مولیبدن صادراتی قابل توجه است.

بر پایه آمار سامانه کدال، جمع فروش محصولات این شرکت در ۱۰ ماهه امسال ۶۲۸۴۶۷ میلیارد و ۹۳۳ میلیون ریال بوده است.

تندیس سیمین جایزه ملی مدیریت مالی به فولاد خوزستان رسید

در دوازدهمین جایزه ملی مدیریت مالی ایران، شرکت فولاد خوزستان موفق به دریافت تندیس جایزه ملی مدیریت مالی ایران شد.

به گزارش روابط عمومی فولادخوزستان، دوازدهمین دوره جایزه ملی مدیریت مالی ایران با حضور شمس‌الدین حسینی عضو شورای پول و اعتبار، رئیس کمیسیون جهش تولید مجلس شورای اسلامی، دکتر هادی قوامی معاون امور حقوقی و مجلس وزارت امور اقتصاد و دارایی، داود منظور رئیس سازمان مالیاتی کشور، مجید قاسمی رئیس انجمن مدیریت مالی ایران و جمعی از مدیران شرکت ها، ۲۸دی ماه ۱۴۰۰ در مرکز همایش‌های بین‌المللی اجلاس سران انجام شد.

شمس‌الدین حسینی در این مراسم گفت: تسهیل صدور برخی از مجوزهای کسب و کار بین دولت و مجلس در دستور کار است و امیدواریم در آینده صدور مجوز کسب کار تسهیل شود تا رونق بیشتری در کشور ایجاد شد.

حسینی ضمن تاکید بر بازآفرینی نظام بانکی اظهارکرد: در حوزه نظام مالی به یک نگاه یکپارچه که متناسب با واقعیت‌های اقتصاد ایران باشد، نیاز داریم و باید نظام مالی را بازآفرینی کنیم و انباشت سرمایه را افزایش دهیم.

هادی قوامی در ادامه این همایش گفت: ترازنامه اقتصادی ایران باید معماری شود. یکی از سرمایه‌گذاری هایی که به اقتصاد ایران کمک می‌کند سرمایه‌گذاری خارجی است و باید نظام بانکی ما یک زبان مشترک به وجود بیاورد که سرمایه‌گذاری در آنجا تسهیل شود.

جایزه ملی مدیریت مالی ایران در سه بخش تندیس، تقدیرنامه و گواهینامه به شرکت‌های حائز رتبه به صورت سالانه اعطا می‌شود. مسعود آراسته رئیس دفتر اداری، گزارشات و خدمات مالی، سید محمدشفیع شریعت رئیس حسابداری فروش، روح اله خرم پور رئیس حسابداری خرید خدمات و کارکنان و سامان زنگنه رئیس امور ضمانت نامه‌ها به نمایندگی از شرکت فولاد خوزستان در همایش یاد شده شرکت کردند و مسعود آراسته تندیس سیمین این همایش را به نمایندگی از مدیرعامل فولاد خوزستان دریافت کرد.

گفتنی است، اهداف اصلی جایزه ملی مدیریت مالی ایران، حمایت مدیریت مالی حرفه‌ای در مسیر دستیابی به جایگاه واقعی در شرکت‌ها و سازمان ها، تشویق و ترغیب شرکت‌ها برای انجام خودارزیابی و شناخت نقاط قوت و ضعف و زمینه‌های بهبود، ایجاد فضای رقابتی مناسب و حرفه‌ای شرکت‌ها و سازمان‌های ایرانی، تعریف راهبردی از مدیریت مالی و اقتصادی سازمان برای دستیابی به اهداف استراتژیک، معرفی و قدردانی از شرکت‌ها و سازمان‌های برتر در شاخص‌های مالی و اقتصادی، فراهم کردن امکان تبادل تجربیات موفق مدیران مالی است.

مدیرعامل مجتمع فولاد اردکان:

زنجیره فولاد در حال گسستن است

مدیرعامل مجتمع فولاد اردکان گفت: افزایش نرخ آهن اسفنجی و نبود قراضه برای القایی‌ها تولید را غیر اقتصادی می‌کند و دلیل اصلی آن هم خرید آهن اسفنجی با نرخ بالا از بورس کالا است. نوید قربان ابراهیمی در گفت‌وگو با فولادبان افزود: با وجود افزایش نرخ آهن اسفنجی، عرضه آن دربورس کالا کاهش نیافته ولی تقاضای مشتریان آهن اسفنجی به علت کاهش سود، طبق نمودارهای کدال در هفته‌های گذشته به کمتر از ۵۰درصد رسیده است. این فعال صنعتی تصریح کرد: در این شرایط خرید آهن اسفنجی با نرخ حال حاضر از بورس کالا برای یک کارخانه القایی که محصول تولیدی آن بیلت ساختمانی است، توجیه ندارد و می‌تواند برای تامین مواد اولیه خود از قراضه استفاده کند ولی نرخ آهن اسفنجی برای کارخانه‌ای مثل فولاد مبارکه که محصول و تولید نهایی آن، ورق فولادی است، حاشیه سود چشمگیر خواهد داشت. ابراهیمی گفت: ورق فولادی مبارکه که در بازار کیلویی ۲۵ الی ۲۶ هزار تومان و در بورس کالا کیلویی ۲۳ هزار تومان خریداری و معامله می‌شود، حاشیه سود زیادی برای فولاد مبارکه دارد که از افزایش نرخ اسفنجی بیشتر است. این اتفاق گرانی اسفنجی را توجیه پذیر می‌کند و به هیچ عنوان آهن اسفنجی برای مبارکه گران نیست. وی ادامه داد: شرکت فولاد مبارکه اصفهان و واحدهای تولیدی متبوعش سالانه ۸ تا ۹ میلیون تن ورق فولادی تولید می‌کنند و که سودی معادل ۳۰ هزار میلیارد تومان درسال نصیب مبارکه می‌کند. مدیرعامل مجتمع فولاد اردکان گفت: نرخ مبنا که نرخ کدال هست قابل پیش‌بینی نیست و براساس صادرات فولاد خوزستان ناگهان تغییر می‌کند. سه ماه قبل نرخ آهن اسفنجی در کدال ۱۲/۸۰۰ تومان بود که به یکباره نرخ به ۱۳/۷۰۰ تومان رسید که علت آن صادرات فولاد خوزستان بود. ابراهیمی افزود: تولیدکنندگان آهن اسفنجی هم خیلی ثبات قیمتی ندارند و اگر محصولات تولیدکنندگان آهن اسفنجی هم قیمت‌گذاری دستوری شود، آنها هم مانند القایی‌ها مجبور به توقف فعالیت خود خواهند شد و در نهایت زنجیره فولاد از هم جدا خواهند شد و فعالیت خود را متوقف می‌کنند. وی با اشاره به اظهارات فعالان صنعتی در سمپوزیوم فولاد در کیش ادامه داد: برخی از فعالان در این همایش می‌گفتند اگردولت و بورس کالا با قیمت‌گذاری دستوری بر صنعت فولاد فشار بیاورد صنعت فولاد تبدیل به صنعت خودروسازی شماره دو خواهد شد و این یعنی ورشکستگی و از بین رفتن صنعت فولاد کشور، در حالیکه شرایط صنعت فولاد در همه جای دنیا سود ده است.

فولاد مبارکه در بین ۳ شرکت برتر ایران

گروه معدن

بیست و چهارمین دوره همایش شرکت‌های برتر ایران با نام IMI-۱۰۰ شهرت دارد در مرکز همایش‌های صدا و سیما برگزار شد. هر ساله در این همایش معرفی شرکت‌های برتر ایران که بر اساس رتبه‌بندی IMI-۱۰۰ انتخاب شده‌اند صورت می‌گیرد. همچنین گردهمایی مدیران ارشد شرکت‌های دولتی و خصوصی کشور با هدف افزایش سطح همکاری‌ها و ایجاد زمینه برای تعامل بیشتر مدیران و سیاست‌گذاران اقتصادی کشور با مدیران بنگاه‌های اقتصادی از جمله اهداف این همایش است که گسترش رقابت بین بنگاه‌های اقتصادی را در پی دارد. در این همایش شرکت فولاد مبارکه موفق شد در ارزیابی سالانه سازمان مدیریت صنعتی ایران رتبه سوم برترین شرکت‌های ایران را به خود اختصاص دهد. علاوه بر این شرکت فولاد مبارکه به عنوان برترین شرکت ایران از نظر شاخص فروش در گروه فلزات اساسی معرفی شد. فولاد مبارکه همچنین موفق به کسب رتبه دوم از نظر شاخص ارزش افزوده و رتبه سوم از نظر شاخص فروش شد. مطابق گزارش گروه کارشناسی رتبه‌بندی IMI-۱۰۰ بر اساس نتایج به‌دست آمده از رتبه سال ۱۴۰۰، شرکت فولاد مبارکه در میان ۵۰۰ شرکت بزرگ کشور، به عنوان شرکت پیشرو انتخاب شد.گفتنی است در این مراسم از محمد یاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه، تجلیل به عمل آمد.

جایگاه نخست فولاد مبارکه در گروه فلزات اساسی

مجید درویش، رئیس مرکز رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی در مراسم بیست و چهارمین شرکت‌های برتر ایران گفت: شرکت‌های برتر نقش لوکوموتیو اقتصاد کشور را داشته‌اند. وی اظهار کرد: ملاک فروش و درآمد در کنار ۳۲ شاخص دیگر معیار ارزیابی و رتبه‌بندی شرکت‌های برتر در بیست و چهارمین سال متوالی است. بر اساس شاخص‌های کمی که داده‌های آن توسط نرم‌افزار استخراج شده است ۵۰۰ شرکت به ۵ دسته صدتایی تقسیم شدند. وی با تاکید بر اینکه ۵۰۰ شرکت برتر ایران لوکومتیو اقتصاد کشور است، گفت: ۸۷ درصد فروش و درآمد در کشور توسط ۱۰۰ شرکت برتر در ایران حاصل شده است و بیشترین رشد فروش بین صد شرکت برتر، شرکت گروه توسعه اقتصاد ملل، شرکت گسترش صنایع و معادن ماهان و شرکت صنایع معدنی فولاد سنگان جایگاه برتر را داشتند. رئیس مرکز رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی با اشاره به اینکه شرکت فولاد مبارکه در گروه فلزهای اساسی جایگاه نخست را دارد، تصریح کرد: بیشترین کسب و کار با توجه میزان فروش بانک‌ها است که ۱۶.۵ درصد سهم دارند و پس از آن گروه پتروشیمی و گروه فلزات اساسی ۱۳.۵ درصد سهم دارند. وی بانک‌ها در جایگاه گروه‌های صنعتی از نظر دارایی‌ها محسوب می‌شوند، گفت: از نظر اشتغال‌زایی بانک‌ها رتبه نخست دارند و از نظر صادرات پتروشیمی، فلزات اساسی و فراورده‌های نفتی در جایگاه برتر قرار دارند. درویش با اشاره به اینکه عمده شرکت‌های بزرگ در تهران، اصفهان و کرمان مستقر هستند، گفت: شاخص‌های رتبه‌بندی شاخص‌های کمی هستند و مقادیر آنها از صورت‌های مالی حسابرسی و تایید شده شرکت‌ها استخراج می‌شود. وی با اشاره به ویژگی شفاف رتبه‌بندی IMI-۱۰۰، گفت: رتبه هر شرکت در هر شاخص به راحتی قابل بررسی و صحه‌گذاری است. رئیس مرکز رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی با اشاره بالاترین رتبه فروش در شرکت‌های برتر، تصریح کرد: شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس، بانک ملت و شرکت فولادمبارکه بالاترین جایگاه را به خود اختصاص داده‌اند. وی بیشترین دارایی را به بانک ملت منتسب کرد و گفت: بانک صادرات ایران و بانک تجارت رتبه‌های برتر را دارند و میزان بیشترین دارایی به بانک‌ها تعلق دارد. درویش بالاترین میزان اشتغالزایی را در شرکت ایران خودرو اعلام کرد و افزود: شرکت ساپیا و بانک ملت در میزان اشتغالزایی به عنوان یکی از شاخص‌های مهم انتخاب شرکت‌های برتر جایگاه اول تا سوم را دارند. وی افزود: شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس، شرکت فولاد مبارکه و بانک ملت بیشترین سودآوری را در شاخصهای ارزیابی شرکت‌های برتر به خود اختصاص دادند.

رتبه دوم فولادمبارکه در صادرات

رئیس مرکز رتبه‌بندی سازمان مدیریت صنعتی جایگاه شرکت فولاد مبارکه در بیشترین صادرات را دوم اعلام کرد و گفت: شرکت صنایع پتروشیمی و شرکت پتروشیمی نوری و شرکت صنایع مس ایران و شرکت سرمایه‌گذاری غدیر جایگاه‌های اول تا پنجم را در بیشترین میزان صادرات به عنوان شاخص مهم ارزیابی شرکت‌های برتر را دارند. وی با اشاره به اینکه شرکت صنایع پتروشیمی خلیج‌فارس بالاترین ارزش بازار را به خود اختصاص داده است، گفت: شرکت فولاد مبارکه در جایگاه دوم بالاترین ارزش بازار است و شرکت ملی صنایع مس ایران در رتبه سوم قرار دارد. درویش با اشاره به اینکه در سال گذشته اقتصاد ایران یک درصد رشد داشته است، گفت: رشد واقعی فروش ۵۰۰ شرکت برتر ۲۳.۶ درصد بوده است، پس می‌توان گفت که شرکت‌های برتر نقش لوکوموتیو اقتصاد کشور را داشته‌اند.

فولاد خوزستان در بین ۲۰ شرکت برتر کشور

بر اساس آخرین گزارش ارائه شده از سوی سازمان مدیریت صنعتی در سال مالی ۱۳۹۹، شرکت فولاد خوزستان در میان ۵۰۰ شرکت برتر ایرانی با ۴ پله صعود نسبت به دوره قبل موفق به کسب رتبه نوزدهم از نظر میزان فروش شده است.

به گزارش روابط عمومی فولادخوزستان، از آنجا که شرکت‌های برتر فهرست IMI-۱۰۰ سهم زیادی در تولید ملی دارند، رسالت مرکز رتبه‌بندی شرکت‌های برتر در سازمان مدیریت صنعتی، شناسایی و معرفی این شرکت‌ها بوده است. لذا مانند سال‌های گذشته سازمان مدیریت صنعتی رتبه‌بندی سال ۱۴۰۰ شرکت‌های برتر ایران را برای بیست و چهارمین سال متوالی تهیه کرد. این فهرست با الهام از رسالت سازمان با فراهم کردن آمار و اطلاعات شفاف و مفید در مورد بنگاه‌های اقتصادی کشور، فضای روشن تری از کسب و کار اقتصادی کشور ارائه می‌دهد و به مدیران، سیاست‌گذاران و پژوهشگران، یاری می‌رساند تا درک دقیق تری از ساختار مالی و اقتصادی صنایع و بنگاه‌های اقتصادی بزرگ کشور بیابند.

سازمان مدیریت صنعتی با تهیه فهرستی از شرکت‌های برتر بر اساس ۳۳ شاخص، که در ۶ گروه «اندازه و رشد شرکت»، «سودآوری و عمکرد»، «صادرات»، «نقدینگی»، «بدهی»، «بازار» تقسیم بندی شده اند، تلاش کرده است تصویری سالانه و متکی به آمارهای کمی قابل اعتماد از چگونگی تغییرات در آرایش بنگاه‌های بزرگ کشور و صنایع و فعالیت‌های اقتصادی مختلف در کنار یکدیگر ارائه دهد.

بنابر اعلام سازمان مدیریت صنعتی ایران، برای گزینش شرکت‌های برتر ایران، معیار فروش مبنای انتخاب قرار گرفته است، زیرا میزان اثرگذاری فعالیت یک بنگاه اقتصادی در ابعاد اقتصاد ملی، رابطه مستقیمی با میزان فروش شرکت دارد. در واقع فروش شرکت، میزان تعامل بنگاه را با ساختار اقتصادی کشور نشان می‌دهد و مهم‌ترین خروجی نهایی یک شرکت تجاری محسوب می‌شود و ورود به عرصه رقابت جهانی تنها برای شرکت‌های بزرگ با فروش بالا میسر است. شایان ذکر است علاوه بر موقعیت برتر یاد شده، شرکت گروه توسعه فراگیر فولاد خوزستان (هلدینگ) در گروه خدمات بازرگانی نیز به عنوان اول مجموعه این گروه شناخته و مورد تجلیل قرار گرفت.

گفتنی است، بیست و چهارمین سال انجام این رتبه‌بندی «همایش شرکت‌های برتر ایران» با حضور مقامات کشوری و مدیران شرکت‌های برتر ایران و همچنین نمایندگان شرکت فولاد خوزستان آقایان بهمن تجلی زاده معاون فروش و بازاریابی، مهران عباس زاده مدیرعامل گروه توسعه فراگیر فولاد خوزستان و احمد بهادی نیا، کارشناس برنامه‌ریزی استراتژیک ۴ بهمن‌ماه ۱۴۰۰ با رعایت پروتکل‌های بهداشتی ستاد مقابله با بیماری کرونا در سالن همایش‌های صدا و سیما برگزار شد.

خیز فولاد برای پرش قیمتی

عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه افزایش نرخ حامل‌های انرژی در صورتی درست است که شرایط زیرساخت کشور با سایر نقاط جهان همسو باشد، گفت: با توجه به اینکه هزینه‌ها در صنعت فولاد بالاست، افزایش نرخ انرژی هزینه تمام شده تولید فولاد را بالا خواهد برد.

بهرام شکوری در گفت‌وگو با فولادبان در رابطه با افزایش نرخ حامل‌های انرژی صنایع گفت: قصد دولت از افزایش نرخ حامل‌های انرژی بیشتر به خاطر کسب درآمد بیشتر است و از آنجا که کسری بودجه نسبت به سال‌های گذشته افزایش یافته است، نیاز به این وجود دارد که این کسری از جایی جبران شود. پیش از این فروش نفت می‌توانست تا جایی به کسب درآمد و جبران کسری بودجه کمک کند، اما به دلیل مشکلات به وجود آمده این درآمدها کاهش یافته است.

وی در ادامه تصریح کرد: متأسفانه، دولت به منظور جبران این کسری بودجه به گونه‌ای اقدام می‌کند که مشکلاتی را برای فعالان ایجاد می‌کنند و روش‌هایی غیر منطقی محسوب می‌شوند، اما باید گفت نزدیک کردن نرخ حامل‌های انرژی به قیمت‌های جهانی کار درستی است و ما نباید فراموش کنیم که در کشور ایران زندگی می‌کنیم و افزایش نرخ تأثیر خودش را روی نرخ تمام شده محصولات صنایع فولادی خواهد گذاشت.

عضو اتاق بازرگانی ایران با اشاره به اینکه افزایش نرخ حامل‌های انرژی مسیر درستی است، اضافه کرد: در راستای همسان‌سازی نرخ حامل‌های انرژی با جهان باید به این نکته توجه کرد که شرط این کار هم‌وزن کردن تمام فعالان ایران با دنیاست. این کار در کشورهای اروپایی مشکلات زیادی به وجود نمی‌آورد، ولی وقتی از ایران صحبت می‌کنیم که ارتباطات بانکی آن با دیگر نقاط جهان قطع است و نمی‌توانیم مراودات بانکی داشته باشیم و از مزایای گشایش‌های ال‌سی استفاده کنیم، مجبور هستیم ریسک‌های خرید و فروش را تحمل کنیم و صادرات و واردات را با نرخ بالاتری انجام دهیم.

شکوری گفت: علاوه بر این مسائل، ما با مشکلات زیرساختی مانند حمل‌ونقل ریلی، جاده‌ای، توسعه پیدا نکردن بنادر و بالا بودن هزینه‌ها در اینگونه حمل‌ونقل‌ها، نرخ بالای بهره بانکی، عدم تسهیلات‌دهی بانک‌ها یا بنگاه‌داری بانک‌ها و ...، دست به‌دست هم می‌دهند روبه‌رو هستیم و نرخ تمام شده تولید محصول برای فعالان بالاتر می‌رود که در این شرایط، بالا بردن قیمت‌های حامل‌های انرژی آسیب‌های جدی را به وجود خواهد آورد؛ چراکه بخش عمده‌ای از مشاغل آسیب خواهند دید.

وی درباره تأثیر افزایش نرخ حامل‌های انرژی برای صنایع فولادی تصریح کرد: ممکن است صنایع فولادی با این افزایش قیمت‌ها به حیات خود ادامه دهند، اما قدرت رقابت برای واحدهای تولید فولاد کاهش خواهد یافت، اما حاکمیت باید تلاش کند تا بستر را به گونه‌ای آماده شود که فعالان اقتصادی علاوه بر ادامه دادن حیات خود، صنایع را توسعه دهند.در نتیجه تولید، ارزآوری و اشتغال بیشتری برای کشور به ارمغان بیاورند.

عضو اتاق بازرگانی ایران تأکید کرد: طبیعی است هر بخشی از زنجیره فولاد که حامل‌های انرژی بیشتری را استفاده می‌کند، تأثیر بیشتری از این افزایش نرخ حامل‌های انرژی می‌پذیرد. طبیعتا، فولاد یکی از بخش‌هایی است که بیشترین تأثیر را از افزایش نرخ انرژی خواهد پذیرفت.

تاثیر منفی بودجه بر صنعت سیمان

مالیات بر کلینکر، افزایش حقوق دولتی، بهای گاز سه موضوع مهم بودجه ۱۴۰۱ برای سیمانی‌هاست.

کلیات لایحه بودجه ۱۴۰۱ تایید شده و برای تصویب نهایی، هر بخش به کمیسیون‌های مربوطه می‌رود و مورد واکاوی قرار می‌گیرد. سیمانی‌ها بر ۳ موضوع از این پیش‌نویس اعتراض دارند، بنابر روال بررسی اعتراضات، موضوع اعتراض به کمیسیون معدن و صنایع معدنی ارجاع و با حضور صاحبان صنایع و کارشناسان مورد بررسی قرار می‌گیرد، اکنون درخواست سیمانی‌ها مبنی بر خارج شدن کلینکر از شمول اخذ مالیات در بودجه ۱۴۰۱ در کمیسیون مربوطه ارسال شده است، بعد از بررسی، در صورت تایید، بندهای مربوط به سیمان اصلاح می‌شود. لذا در همین رابطه محمدرضا احسانفر، رئیس هیات مدیره شرکت صنایع سیمان زابل (سیمان سیستان) در ارتباط با لایحه بودجه ۱۴۰۱ عنوان کرد: پیش‌بینی بودجه برای محل درآمد دولت از بخش معدن متفاوت است و به نوع، اندازه و محل قرارگیری معدن بستگی دارد. در پیش‌نویس لایحه بودجه ۱۴۰۱ میزان حقوق دولتی سیمانی‌ها ۵ برابر گذشته است.

وی افزود: در صنعت سیمان به این موضوع اعتراض داریم و درخواستی مبنی بر خارج شدن کلینکر از شمول اخذ مالیات در بودجه ۱۴۰۱، به کمیسیون مربوطه ارسال شده است. احسانفر با بیان اینکه در سال مانع زدایی از تولید، با این بودجه، یک مانع بر موانع دیگر تولید افزوده می‌شود، گفت: هزینه در نهاده‌های تولید، سوخت، برق و حمل‌ونقل افزایش یافته است. همچنین هزینه‌های ناشی از تامین قطعات یدکی چه در داخل و چه در خارج از کشور افزایش یافته است. این درحالی است که نرخ سیمان نمی‌تواند افزایش یابد. حال در نظر بگیرید در شرایط فعلی هزینه‌هایی همچون مالیات بر کلینکر و حقوق دولتی نیز توسط دولت اضافه شود، به طور قطع تا زمانی‌که این عدم تعادل ادامه دارد، بدن نیمه جان سیمان به سمت مرگ نزدیک‌تر می‌شود.

وی با اشاره به پیشینه صنعت سیمان در کشور گفت: نرخ سیمان بر اساس نمودار ۱۰ سال گذشته کاهش پیدا کرده، در حدود ۱۲ سال پیش نرخ سیمان در تبدیل به نرخ ارز، ۵۰ دلار و امروز ۱۲ تا ۱۳ دلار است. این پیشکسوت صنعت سیمان با بیان اینکه هیچ تناسبی بین اندازه سرمایه‌گذاری با فروش سالانه شرکت‌ها وجود ندارد، گفت: به طور قطع شرایط کنونی بر سودآوری سیمانی‌ها تاثیر منفی می‌گذارد. همچنین سودهای شرکت از آنجایی که برنامه توسعه‌ای، نوسازی و بازسازی ندارد، به عنوان سود تقسیم می‌شود. رئیس هیات مدیره شرکت صنایع سیمان زابل در ارتباط با مالیات بر کلینکر گفت: می‌خواهند کلینکر را به درد سیمان دچار کنند و با سیاست‌های نادرست دولت در این بخش‌ها، بازار صادرات کلینکر نیز دچار مشکل خواهد شد. وی بیان کرد: صادرات سیمان کاهش یافت و از یک مقطعی صادرات کلینکر افزایش یافته است. در حقیقت سیمان ما می‌خواست با برند ایران صادر شود اما به خاطر مشکلات و هزینه‌های تحریم مقرون به صرفه نیست.

روزگار معدن

بین‌الملل

شنبه
۵
● ۹ بهمن ۱۴۰۰
● ۲۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
● ۲۹ ژانویه ۲۰۲۲
● سال چهارم ● شماره ۷۷۹

عقب نشینی اتحادیه اروپا در جنگ تعرفه‌ای بر سر فولاد

گروه معدن

اتحادیه اروپا مجبور شد با عقب‌نشینی در جنگ تجاری فـولاد و آلومینیوم خود با ایـالات متحده، قرص تلخی را ببلعد.

بـه گزارش فولادبـان، جو بایـدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده، تعدادی بمب سـاعتی توسط سـلف خود، دونالد ترامـپ، تحویل گرفت. یکی از آنها جنـگ تجاری مداوم بـا اتحادیـه اروپا بود که در آن ترامپ در سـال ۲۰۱۸ بر واردات فـولاد و آلومینیوم از اروپـا تعرفه وضع کرده بود. اگرچه اتحادیه اروپا امیدوار بـود بایدن تعرفه‌های ترامپ را لغو کند، اما ترس از ضربه سیاسـی صنعت فولاد ایالات متحـده، یک نیروی قدرتمند در برخـی ایالت‌های اصلی امریکا، او را از انجام این کار باز داشـته اسـت. کمیسیون اروپا نیز به نوبه خود تاکید کرد که تعرفه‌های تلافی‌جویانه و چالش سـازمان تجارت جهانـی را لغو نخواهد کرد مگر اینکـه ایـالات متحده تعرفه‌هـای خود را لغـو کند. این بن‌بسـت تا پاییز ۲۰۲۱ ادامه داشـت، زمانی که مقامات کمیسـیون اذعان کردند که اگر می‌خواهند در دستور کار فراآتلانتیکـی پیش برونـد و با ایالات متحـده در مبارزه با مـازاد ظرفیت مازاد کارخانه‌هـای فولاد چین همکاری کنند، باید مسـیر خود را تغییر دهند. بنابراین، در حاشیه نشسـت G۲۰ در رم در اکتبر، بایدن و اورسولا فوندرلاین رئیـس کمیسـیون اروپا آتش‌بسـی را اعـلام کردند که محتوای آن تسلیم اتحادیه اروپا در ازای کاهش، نه حذف، تعرفه‌های فولاد و آلومینیوم ایالات متحده اسـت. مبنای حقوقی عوارض وضع شـده توسـط ترامـپ، یک تهدید امنیتی اروپایی برای ایالات متحده، همچنان پابرجاسـت و همچنان برای اعمال محدودیت بر واردات فلزات از اروپا اسـتفاده خواهد شد. کشـورهای اروپایی با ادعای ترامپ مبنـی بر اینکـه اتحادیه اروپا، متحد امریـکا در ناتو، یک تهدید امنیتی اسـت، مخالفت کردند. با این حال، ترامپ که در طول دوران ریاست جمهوری همواره خصومت خود را با کشـورهای اروپای غربی و اتحادیه اروپا نشان داد، به این ویژگی پایبند بود.

یک توافـق مبتنی بر کربن جدید بیـن اتحادیه اروپا و ایالات متحده در زمینه تولید فولاد و آلومینیوم است. این توافق به اتحادیه اروپا تحمیل شده است، اتحادیه‌ای که در حال آماده‌سازی مالیات مرزی کربن احتمالی (CBAM) بر واردات کربن سـنگین از کشورهای بدون اقدام اقلیمی اسـت و ترجیح می‌دهد مجبـور به اسـتفاده از آن علیه ایـالات متحده نباشـد. دو طرف توافـق کرده‌اند که طی دو سـال آینده با یکدیگر همـکاری کنند تا توافق جهانی برای تولید فولاد و آلومینیوم پایدار که روی هم تقریبا ۱۰ درصد از پذیرش جهانی کربن را تشـکیل می‌دهند، انجام دهند. فوندرلاین گفت: این ترتیبات جهانی ابزار قدرتمند جدیدی را در تلاش ما برای پایداری، دسـتیابی به کاهش آلایندگـی آب‌وهـوا و تضمین شـرایط بـازی برابر برای صنایع فولاد و آلومینیوم اضافه خواهد کرد. جزییات نحوه عملکرد این ترتیبات بسـیار اندک است، اما ایده کلی این اسـت که ایالات متحده و اتحادیه اروپا با روشی مشترک برای اندازه‌گیری انتشـار چرخه عمر در بخش‌های فولاد و آلومینیوم موافقـت خواهند کرد و درنهایت واردات فلزات به بازارهای خود را محدود می‌کنند. آستانه محتوای کربن معین حتی اگر این ترتیب هرگز عملا محقق نشـود، این سیگنال قوی به تولیدکنندگان فولاد در سراسر جهان، از جمله در چین، ارسال می‌کند که ارزش سرمایه‌گذاری در کاهش انتشار گازهای گلخانه‌ای را دارد.

▣ یک پیروزی برای صنعت فولاد امریکا

در ایالات متحده، پاسـخ به توافق بسیار مثبت‌تر است. دیـدگاه تقریباً اجمـاع در داخل دولت بایـدن و در میان کارشناسـان خارجی این اسـت که یک باشگاه فولاد سبز جهانـی برای صنعت ایـالات متحده کـه در تولید فولاد کم‌کربـن در جهان پیشـتاز اسـت، یک موهبـت خواهد بود. برایان دیز، مشاور ارشـد رئیس‌جمهور بایدن و مدیر شـورای اقتصاد ملی در توییتر نوشت: این ترتیب تجارت فولاد پرکربن را کاهش می‌دهد، از مشـاغل ایالات متحده محافظـت می‌کنـد و اسـتحکام روابط ایـالات متحده و اتحادیه اروپا را تقویت می‌کند. ساشـا مکلر، مدیر اجرایی پـروژه انرژی در مرکز سیاسـت دوحزبی، ایـن قرارداد را ارتبـاط خلاقانه، اسـتراتژیک و هوشـمند تجارت جهانی که عمدتا به تولید فـولاد مبتنی بر کوره قوس الکتریکی تبدیل شـده است. فولاد معمولا به یکی از دو روش تولید می‌شـود. روش اول این است که سنگ‌آهن در کوره بلند احیا می‌شـود، فرآینـدی که کربن زیـادی تولید می‌کند و حـدود ۷۵ درصـد از تولید جهانی را تشـکیل می‌دهد. روش دوم این اسـت که ضایعات فولاد در یک کوره قوس الکتریکی ذوب می‌شود، فرآیندی کارآمدتر که ۲۵ درصد دیگر تولید جهانی فولاد را تشـکیل می‌دهـد. تاد تاکر و تیموتـی مایر در گزارشـی که موسسـه روزولت در ژوئن ۲۰۲۱ منتشر کرد، نوشـتند: روش کوره قوس الکتریکی اگر فولاد بازیافتی به‌عنوان ماده اولیه استفاده شود و برقی کـه به کوره وارد می‌شـود خود کربن‌زدایی شـود، عمدتاً می‌تواند کربن‌زدایی شود.

طبق گفته تاکر و مایر، کوره‌های قوس الکتریکی در ۶۵ درصد از تولید فولاد در ایالات متحده اسـتفاده می‌شـود، امـا تنها ۶ درصـد از تولید در چین، جایـی که نیمی از فولاد جهان ساخته می‌شود، اسـتفاده می‌شود. در آلمان و ایتالیـا، کوره‌های قوس الکتریکی بـه ترتیب ۳۰ و ۷۵ درصد از تولید فولاد را تشـکیل می‌دهند. شورای مستقر در واشنگتن دی سی می‌نویسد: امریکا فولاد تولید می‌کند در حالی که دی‌اکسید کربن کمتری نسبت به همه رقبای اصلی منتشر می‌کند.

قرارداد فولاد و آلومینیوم امریکا و اتحادیه اروپا تلاشـی بـرای اعطای مزیت به تولیدکننـدگان کم‌کربن در هر دو بازار و همچنین سـایر کشـورهایی اسـت که تصمیم به پیوستن به این پیمان دارند.

هدف ایالات متحده و اتحادیه اروپا تکمیل مذاکرات در مورد ترتیبات فولاد و آلومینیوم تا سـال ۲۰۲۴ است. یک گروه کاری فنی مشـترک روشی را برای ارزیابی محتوای کربن فولاد و آلومینیوم مورد معامله ایجاد خواهد کرد که برای محدود کردن یا شـاید ممنـوع کردن واردات کثیف استفاده می‌شود.

رئیس مجمع نمایندگان آذربایجان‌شرقی:

استقلال مس آذربایجان شرقی سکوی تحول استان است

رئیس مجمع نمایندگان آذربایجان‌شرقی با اشاره به ظرفیت‌های مس سونگون و دیگر معادن مس در این استان گفت: استقلال مس آذربایجان سکوی تحول استان است.

به گزارش مهر، محمدحسین فرهنگی در مراسم تکریم و تودیع رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان‌شرقی، اظهار کرد: با توجه به افزایش ۶۲ درصد منابع حاصل از اخذ مالیات در بودجه سال آینده، این نگرانی وجود دارد که این افزایش درآمدهای مالیاتی به سمت تولید سرریز شود که با رایزنی‌ها و جلسات برگزار شده با مسئولان دولتی مقرر شده به جای تعیین غدد مشخص برای این موضوع یک سقف مالیاتی که در حول و حوش عدد ۲۰ درصد است، مد نظر قرار گیرد.

فرهنگی یادآور شد: تلاش می‌کنیم از این طریق از فشار مضاعف به واحدهای تولیدی و صنعتی به بهانه اخذ مالیات جلوگیری شود اما فعال کردن دفاتر مالیاتی نیز موضوع دیگری است که باید مورد توجه جدی قرار گیرد چون به دلیل اینکه سازمان امور مالیاتی این دفاتر را قبول ندارد، هر میزان مالیات که خود تشخیص می‌دهد، از مؤدیان دریافت می‌کند و این فرآیند باید مورد بازنگری و توجه ویژه قرار گیرد.

وی در خصوص مهم‌ترین اولویت‌های مدیریت جدید اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی نیز تصریح کرد: استقلال مس آذربایجان یکی از این اولویت‌هاست که می‌تواند نقطه تحول و سکوی پرتاب استان در حوزه‌های درآمدی و اشتغال‌زایی باشد و با تسریع در بحث توسعه معادن و فعالیت‌های معدنی می‌توانیم شاهد شکوفایی بیش از پیش آذربایجان‌شرقی در حوزه‌های مختلف باشیم، موضوعی که نیازمند برنامه‌ریزی و پیگیری جدی از سوی مجموعه صمت استان است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی:

۱۰ پروانه اکتشاف معدنی آماده بهره‌برداری است

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: اکنون ۱۳۷ پروانه بهره‌برداری در نهبندان وجود دارد که ۷۰ پروانه در حوزه سنگ‌های ساختمانی و تزئینی بوده و ۱۰ پروانه اکتشاف معدنی آماده بهره‌برداری است.

به گزارش ایرنا، عباس جرجانی در همایش «راهکارهای فعال‌سازی و سرمایه‌گذاری در معادن گرانیت شاه‌کوه نهبندان» افزود: از مجموع ذخایر معدنی نهبندان بخشی به دلیل نبود واحد فرآوری مناسب فعال نشده یا برخی معادن راکد شده است.

وی بیان کرد: در کنار اینکه استان با کمبود منابع آبی مواجه است اما ذخایر معدنی بسیار خوبی دارد و باید از این ظرفیت نهایت استفاده را ببریم.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی اظهارکرد: با اکتشافات، محصولات جدید معدنی در شرق و غرب استان یافت می‌شود و فقط کار اکتشافی نیاز است تا به ذخایر، مواد معدنی و ناشناخته‌ها کمک کند.

وی عنوان کرد: هدف از تشکیل این همایش، فعال‌سازی معادن شاه‌کوه نهبندان است که مشکلات توسط معدنکاران و سرمایه‌گذاران مطرح و پیگیری خواهد شد.

سهم بالای معدن در اشتغالزایی

مجید بیکی، فرماندار نهبندان هم گفت: در راستای ظرفیت‌های بی‌نظیری که این شهرستان در حوزه معدن دارد امید است اقدامات و پیشبرد لازم برای اهدافی که طراحی شده، انجام شود.

وی با بیان اینکه معادن گرانیت نه تنها در شاه‌کوه که در بیشتر مناطق نهبندان وجود دارد افزود: این شهرستان با داشتن ۲۳ نوع ماده معدنی و بیش از ۱۰۰ میلیون تن ذخایر قطعی انواع کانی‌های فلزی و غیرفلزی ۲۰ درصد ذخایر استان را به خود اختصاص داده است.

بیکی با بیان اینکه نهبندان محروم نیست اما کمتر توسعه‌یافته است اظهارکرد: در چند سال اخیر سرمایه‌گذاران توجه خوبی به این شهرستان داشته و مجموع سرمایه‌گذاری بخش دولتی و خصوصی در این مدت حدود هزار میلیارد تومان است.

فرماندار نهبندان گفت: بخش عمده‌ای از اشتغال شهرستان در سال‌های اخیر متعلق به حوزه معدن است که از جمله آن می‌توان به معدن طلای هیرد با سرمایه‌گذاری شرکت تهیه و تولید مواد معدنی اشاره کرد.

وی با بیان اینکه سنگ گرانیت نهبندان شهره جهانی داشته و ثبت ملی شده است عنوان کرد: درحال‌حاضر ۵۹ واحد معدنی گرانیت با ذخایر قطعی حدود ۵۰ میلیون تن در این شهرستان وجود دارد.

بیکی گفت: از ۵۹ واحد معدنی گرانیت در شهرستان نهبندان، ۲۲ واحد فعال و ۳۷ واحد غیرفعال است که در مجموع ۳۷ معدن (۱۳ واحد فعال) با ذخیره ۳۵ میلیون تن و اشتغال ۴۰۳ نفر در منطقه شاه‌کوه قرار دارد.

وی نبود زیرساخت برق را یکی از عمده مشکلات معادن نهبندان برشمرد و گفت: عملیات اجرایی برق‌رسانی به معادن شاه‌کوه توسط ایمیدرو اخیرا آغاز شد و سال آینده به بهره‌برداری خواهد رسید.

فرماندار نهبندان یادآور شد: نبود واحدهای فرآوری در مجاور معادن، بالا بودن هزینه نوسازی و تجهیز معادن، استهلاک ماشین‌آلات و بالا بودن مالیات بر ارزش افزوده از دیگر مشکلات معادن است که باید مورد توجه واقع شود.

جذب نیروهای متخصص از استان‌های دیگر

علیرضا جلالیان، مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی هم گفت: مجتمع محدوده‌های اکتشافی استان خراسان جنوبی یکی از مجتمع‌های تابعه شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران است که از سال ۹۳ فعالیت خود را با هدف توسعه فعالیت‌های معدنی در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته به صورت عملیاتی در این استان آغاز کرد.

جلالیان افزود: از آن زمان تاکنون توانستیم چند معدن از جمله معدن آهن حنار در حوالی روستای بیشه نهبندان، طلای هیرد نهبندان، معدن سرب و روی ملوند در حوزه طبس و بشرویه را اکتشاف کرده و سپس به بهره‌برداری برسانیم. وی با بیان اینکه زمینه اشتغال ۲۳۰ نفر در این معادن فراهم شده است گفت: یکی از مشکلات مهمی که با آن دست و پنجه نرم می‌کنیم، نبود نیروی کار ماهر و آموزش دیده است لذا مجبور هستیم بخشی از مهندسان معادن را از استان‌های دیگر جذب کنیم.

مدیر مجتمع معدنی خراسان جنوبی گفت: خواهش دارم استان فعالیت مضاعفی در راستای فرهنگ‌سازی اشتغال در معادن ایجاد کند چراکه اشتغال روستاهای اطراف معادن منطقه اشباع شده است.

سهم خودتحریمی بر اقتصاد ۸۰ درصد است

احمد شریفی، دبیرکل انجمن سنگ ایران گفت: ۲۰ درصد تحریم‌های امریکا بر مباحث اقتصادی ما اثر دارد و ۸۰ درصد دیگر به دلیل خودتحریمی است.

وی، سیاست‌های غلط، نبود برنامه‌ریزی و انضباط مالی و بروکراسی اداری را از جمله موارد خودتحریمی برشمرد و افزود: مجموع بازرگانی جهانی سنگ گرانیت در دنیا سالانه ۱۸ میلیارد دلار بوده که از این میزان سهم ایران ۲۰۰ میلیون دلار است.

وی گفت: سالانه ۱۰ تا ۱۲ میلیون مترمربع سنگ فرآوری شده را صادر می‌کنیم که حدود یک میلیون مترمربع سنگ گرانیت است.

دبیرکل انجمن سنگ ایران اضافه کرد: خراسان جنوبی به‌ویژه شهرستان نهبندان می‌تواند قطب گرانیت ایران شود به شرطی که آستین همت را بالا بزنیم و سیستم‌های دولتی در استان و کشور اراده داشته باشند تا این اتفاق بیفتد.

وی با بیان اینکه معدن با ظرفیت پنج یا ۱۰ هزار تن اقتصادی نمی‌شود گفت: معدن حداقل باید ۳۰ هزار تن استخراج داشته باشد لذا به سه دستگاه سنگین نیاز دارد پس این امکان باید برای معدن فراهم شود تا اقتصادی کار کند در غیر این صورت بهتر است تعطیل شود.

شریفی تصریح کرد: اکنون عمده معادن ما غیراقتصادی هستند اما با تامین سه دستگاه سنگین جدید حداقل برای معادنی مانند سنگ گرانیت می‌توان این قابلیت را آرام آرام محقق کرد.

وی افزود: برخی معدنکاران شرکت حقوقی ندارند لذا باید در شورای پول و اعتبار این مسئله ریشه‌ای حل شود.

چالش‌های معدنکاری

قباد شاه‌کرمی، مدیر فنی و مهندسی صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی هم در این همایش با بیان اینکه امسال ۲۵ فقره بیمه‌نامه معدنی در خراسان جنوبی صادر شد گفت: عمده مواد معدنی اعم از مواد فلزی مانند طلا، سرب، روی تا خاک‌های صنعتی و زغال‌سنگ و سایر را زیر پوشش بیمه قرار داده‌ایم.

وی با اشاره به بخشی از مشکلات معدنکاران افزود: نرخ ماشین‌آلات معدنکاری به‌شدت بالا رفته و با توجه به ظرفیت استخراج پایین و حجم سرمایه‌گذاری که برای معدن نیاز است معمولا بازگشت سرمایه مناسب نیست.

وی بیان کرد: نرخ اجاره ماشین‌آلات هم افزایش یافته و علاوه بر این با توجه به بعد مسافت، سبب شده بسیاری از معادن غیرفعال شوند پس باید برای مشکلات راهی پیدا شود.

مدیر فنی و مهندسی صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی گفت: اغلب معادن با ظرفیت پایین کار می‌کنند و فناوری جدید برای فرآوری نیاز است.

وی تصریح کرد: در این صندوق تسهیلاتی برای فعال‌سازی معادن و احداث واحدهای فرآوری پرداخت می‌کنیم لذا برای ایجاد واحدهای فراروی که امیدواریم سرمایه‌گذاران ورود کنند، چشم‌انداز روشنی می‌بینیم و همه‌جانبه از آنها حمایت خواهیم کرد.

شاه‌کرمی با بیان اینکه سازمان صنعت، معدن و تجارت باید فرآیندهای صدور مجوز به‌ویژه از منابع طبیعی را تسهیل کند گفت: برای پرداخت تسهیلات در خراسان جنوبی محدودیت منابع نداریم.

نهبندان در ۲۰۰ کیلومتری جنوب بیرجند با داشتن ۲۳ نوع ماده معدنی و ذخیره ۱۸۵ میلیون تنی مواد معدنی از شهرستان‌های معدنی شرق کشور به شمار می‌رود و توجه و تمرکز به سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع وابسته به آن، نقشه راه توسعه پایدار این منطقه است.

فرونشست زمین در دشت مهران

استاد هیدرولوژی دانشگاه ایلام گفت: دشت مهران به طور متوسط در حدود ۲۵ سال گذشته سالانه حدود ۷۰ سانتی متر افت سطح آب زیرزمینی داشته و این افت باعث فشار بر لایه‌ها و طبقات زمین شده و به طور متوسط در طول این سال‌ها چیزی حدود ۲۳ سانتیمتر نشست زمین به طور متوسط در کل دشت مهران اتفاق افتاده است.

حاجی کریمی در گفت‌و گو با ایسنا اظهار کرد: فرونشست یا نشست زمین یکی از پدیده‌های مهم و بارز کشور است که این روزها در مناطق مختلف کشور باعث سر و صدا شده و مورد توجه رسانه‌های دغدغه‌مند قرار گرفته است.

وی با بیان اینکه اصلی‌ترین عامل فرونشست در سطح کشور، افت آب‌های زیرزمینی است، تصریح کرد: اضافه برداشت از ذخایر و افت سطح آب زیرزمینی که ما تحت عنوان بیلان منفی آبخوان‌ها از آن یاد می‌کنیم موجب پایین رفتن سطح آب زیرزمینی و افزایش فشار و وزن طبقات بالایی بر لایه‌های پایین می‌شود و قبل از این که افت سطح آب زمینی صورت گیرد بخشی از وزن طبقات بالایی و لایه‌های بالای سطح آب زیرزمینی توسط آبی که در داخل سفره آبخوان وجود داشته تحمل می‌شده که به نیروی شناوری و نیروی ارشمیدس معروف است.

این استاد هیدرولوژی دانشگاه ایلام ادامه داد: نشست زمین در خیلی از جاهای کشور ممکن است با فوریزش لایه‌ها به صورت یک دفعه و آنی باشد که خیلی خطرناک است و در دشت‌های همدان، کرمان و فارس مواردی از این‌ها اتفاق افتاده که خیلی خطرناک هستند و حتی یک مورد آن هم در استان ایلام در مسیر ابتدای جاده «شیخ مکان» در «دره‌شهر» حدود سال ۱۳۸۵ اتفاق افتاد.

کریمی تاکید کرد: اینها مربوط به مناطقی هستند که حفراتی در زیر زمین در اثر برداشت از آبخوان در شرایطی که محیط کارستی وجود داشته اتفاق می‌افتد، اما مورد عمومی دیگری که در خیلی از نقاط کشور و به خصوص در استان ایلام هم به اثبات رسیده و وجود دارد نشست تدریجی و یکنواخت بخش زیادی از یک سفره آبخوان در اثر برداشت از آبهای زیرزمینی است که یک نمونه از آن را که در دانشگاه ایلام مطالعه کردیم فرونشست دشت مهران است که به طور متوسط در حدود ۲۵ سال گذشته سالیانه حدود ۷۰ سانتی‌متر افت سطح آب زیرزمینی داشته و این افت باعث فشار بر لایه‌ها و طبقات زمین شده و به طور متوسط در طول ۲۵ سال گذشته به طور متوسط چیزی حدود ۲۳ سانتیمتر نشست زمین در کل دشت مهران اتفاق افتاده است.

استاد دانشگاه ایلام ادامه داد: این نشست متأسفانه یک پدیده یک طرفه و غیر قابل برگشت است و همین موضوع باعث کاهش ظرفیت نگهداری آب آبخوان می‌شود و با محاسباتی که ما در دشت مهران انجام دادیم چیزی حدود ۶۰ میلیون متر مکعب، یعنی با حساب سرانگشتی حجمی معادل حجم سد ایلام از ظرفیت نگهداری آب سفره دشت مهران کاسته شده که یک فاجعه است و ما باید تلاش کنیم از این فجایع جلوگیری کنیم.

کریمی گفت: بیلان دشت مهران منفی است یعنی بیش از آنکه تغذیه در آن صورت می‌گیرد، بهره‌برداری و برداشت اضافه آب از آب‌خوان انجام می‌دهیم که باعث افت سطح آب زیرزمینی شده است.

استاد هیدرولوژی دانشگاه ایلام تصریح کرد: یکی از راهکارهای مهم که می‌توانیم که با نشست زمین مبارزه و از این پدیده جلوگیری کنیم، برداشت آب در قالب و در چارچوب بیلان است، یعنی بیش از ظرفیت سفره از آب‌خوان اجازه بهره‌برداری بیشتر ندهیم و این مهم توسط سازمان‌های مسئول قابل کنترل، پیگیری و رصد است.

کریمی تاکید کرد: موضوع دیگر تغذیه آبخوان‌ها توسط تکنیک‌هایی به نام آبخوانداری و پخش سیلاب و موارد مشابه است که ما سیلاب‌ها و بارش‌هایی که ممکن است به صورت رواناب در مناطق ما از دسترس خارج بشوند و حتی با ایجاد سیلاب خسارت‌هایی را هم به وجود بیاورند، فرصتی را فراهم کنیم که این سیلاب‌ها در زمین نفوذ کنند و باعث تقویت و تغذیه آبخوان‌ها شوند و باعث بالا رفتن آب زیرزمینی شوند تا در مواقعی که ما از سفره‌ها بهره‌برداری می‌کنیم از افت سفره‌های زیرزمینی جلوگیری شود.

وی ادامه داد: پس در درجه اول مدیریت آبخوان با برداشت متناسب با تغذیه‌ای که صورت می‌گیرد و در درجه دوم کارهای آبخوانداری و تغذیه سفره‌ها با استفاده از روش‌های مخصوص از تکنیک‌های مناسبی است که می‌توان اجرا کرد و از افت سطح آب زیرزمینی و نشست زمین جلوگیری کرد.

استاد هیدرولوژی دانشگاه ایلام گفت: متولی امر پخش سیلاب و کارهای آبخوانداری و کارهای آبخیزداری که به تغذیه سفره‌ها کمک می‌کند اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری است که در این زمینه بایدمطالعات و اقداماتی صورت بگیرد که به اعتبارات نیاز دارد و متولی امر اعطای مجوز به چاه‌ها و مدیریت آبخوان‌ها نیزآب منطقه‌ای است.

کریمی تاکید کرد: یکی دیگر از تبعات و اثرات فرونشست زمین به جز کاهش ظرفیت نگهداری آب این است که چون این نشست در همه جای منطقه یا دشت طور یکسان و یکنواخت اتفاق نمی‌فتد خیلی از مواقع باعث ایجاد ترک در ساختمان‌ها و سازه‌های موجود در منطقه می‌شود که خود خسارت‌های اضافی است که باید از آنها جلوگیری کرد.

وی با اشاره به اجرای طرح احیاء و تعادل‌بخشی آب‌های زیرزمینی که در چند سال گذشته توسط وزارت نیرو اجرا شد، تصریح کرد: این طرح به‌تدریج منتج به احیاء و بالا آمدن سطح آب‌های زیرزمینی حتی در دشت مهران هم شد، منتهی نشستی که ایجاد شده یک‌طرفه است و قابل جبران نیست.

روی خط خبر

صادرات ریلی میلگردهای «فولاد بافق» به عراق

مدیر کل راه آهن یزد از صادرات نخستین محموله‌ی دو هزار تنی میلگرد مجتمع فولاد بافق از طریق شبکه‌ی ریلی به مقصد کشور عراق خبر داد.

به گزارش ایسنا، رحمت رحمت‌نژاد گفت: با توجه به رایزنی‌های صورت گرفته با شرکت فولاد بافق و تجار کشور عراق، توافقات لازم جهت صادرات میلگرد با شبکه ریلی و از مبدا ایستگاه راه آهن مبارکه به مقصد کشور عراق صورت پذیرفت.

وی افزود: در بخش اول این توافق و به صورت آزمایشی، محموله مذکور به وزن دو هزار تن و به وسیله ۴۰ دستگاه واگن از ایستگاه مبارکه بافق به مقصد ایستگاه دوکوهه اندیمشک حمل شده و سپس به صورت حمل ترکیبی به کشور عراق صادر می‌شود.

مدیر کل راه آهن یزد با اشاره به تمرکز دولت سیزدهم بر صادرات غیر نفتی به عنوان پیشران توسعه همه جانبه و تلاش در جهت رشد تراز مثبت تجاری کشور، خاطرنشان کرد: در صورت رضایت و تقاضای مشتری و رفع موانع، سالیانه بالغ بر ۹۰ هزار تن از این محموله به صورت ترکیبی جهت صادرات به کشور عراق جذب و حمل خواهد شد که حدود ۲۰۰ میلیون دلار ارزآوری برای استان و کشور به دنبال خواهد داشت.

اختصاص ۳۷میلیارد تومان به بخش صنایع و معادن همدان

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان همدان از اختصاص ۳۷ میلیارد تومان اعتبار برای صنایع و معادن استان خبر داد و گفت: این اعتبار با پیگیری مدیریت ارشد اجرایی و نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی اختصاص یافته است.

به گزارش ایرنا، حمیدرضا متین در آیین تجلیل از صادرکنندگان برتر استان همدان، اظهارکرد: از این مبلغ ۱۲ میلیارد تومان اعتبار به عنوان یارانه در اختیار واحدهای تولیدی قرار می‌گیرد.

وی با اشاره به تلاش نمایندگان مردم استان برای جذب این اعتبارات، اظهارکرد: ۲۵ میلیارد تومان این اعتبار نیز صرف راه‌اندازی‌های واحدهای معدنی استان همدان خواهد شد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان همدان همچنین به تحقق بخش اعظمی از هدفگذاری صادراتی استان اشاره کرد و گفت: ۷۲۹ میلیون دلار کالا در ۹ ماهه نخست امسال از گمرکات کشور به خارج کشور صادرات داشته‌ایم.

به گفته او، مشکلات و موانعی برای برگشت ارز حاصل از صادرات به دلیل تحریم‌ها وجود دارد که موجب کاهش صادرات در برخی اقلام تولید شده در استان شده است.

متین به رشد صنایع داروسازی استان همدان اشاره کرد و افزود: وجود سه واحد تولید دارو در تویسرکان، این شهرستان را به یکی از قطب‌های داروسازی کشور تبدیل کرده که افتخار بزرگی است.

رئیس سازمان صمت استان همدان فرسودگی ماشین‌آلات صنعتی را از مشکلات حوزه تولید ذکر کرد و گفت: نوسازی و بازسازی خطوط تولید از سیاست‌های دولت است که در این راستا طرحی در وزارتخانه در حال تهیه و تدوین است.

وی همچنین از رشد صنایع فروسیلیس در استان خبر داد و گفت: چهار واحد در این زمینه مراحل پایانی احداث را طی می‌کنند که به زودی شاهد بهره‌برداری از آنها خواهیم بود.

در این آیین با حضور استاندار و جمعی از مسئولان، صادرکنندگان برتر استان همدان معرفی و تجلیل شدند.

در این آیین از صنایع و واحدهای تولیدی «سیمان هگمتان»، «معدن سرمک»، «آهن و سیلیس آذرخش»، «یاقوت ناب پارس»، «صنایع غذایی سحر»، «فروسیلیس غرب پارس» و «فراپل جم» به عنوان صادرکنندگان برتر استان معرفی و از مدیران این واحدها تقدیر شد.

روزگار معدن

صنایع معدنی

شنبه ۷
● ۹ بهمن ۱۴۰۰
● ۲۶ جمادی‌الثانی ۱۴۴۳
● ۲۹ ژانویه ۲۰۲۲
● سال چهارم ● شماره ۷۷۹

راهکار کنترل بازار فولاد

مدیرعامل کارخانه ذوب آهن بیســتون گفت: راه کنترل بازار فولاد قیمت‌گذاری دستوری و غیرکارشناسی نیست.
به گزارش باشــگاه خبرنــگاران جوان، جهاندار شــکری گفت: فولاد وقتی ارزان می‌شــود که فراوانی وجود داشــته باشد و کارخانه‌های متعدد با حداکثر ظرفیت مشغول تولید باشــند. به گفته شکری، اشــکال اصلی تصمیم تازه دولت این اســت که همه بار را متوجــه تولیدکننده نهایی کرده و شرکت‌های بزرگ تولید مواد اولیه را معاف کرده است.
برای تولیــد محصولات فولادی زنجیره‌ای از کارخانجات فعالند، تولیدکنندگان کنسانتره آهن، آهن اسفنجی، ذوب آهن یا تولید شــمش فــولادی و کارخانجات نورد یا همان محصولات نهایی، تصمیمات تازه دولت بیشترین فشار را به کارخانجات ذوب وارد کرده، در این شرایط ناچارند شمش تولیدی خــود را به ازای هر کیلوگرم با ۲ هزار تومان زیان در بورس عرضه کنند یعنی حتی کمتر از نرخ آهن قراضه.
هم‌اکنون اگر شمش تولیدی را به جای عرضه در بورس کالا بــه عنوان ضایعات بفروشــیم به ازای هــر کیلو ۲۰۰ تومان سود نصیب ما خواهد شد.
در زنجیره تولید فولاد شــرکت‌های بالا دستی واحدهای ذوب آهن اغلــب دولتی یا نیمه دولتی‌اند در قیمت‌گذاری جدیــد نــرخ محصول آنها حتــی افزایش هم یافته اســت بطوریکه نرخ آهن اســفنجی از هر کیلوگرم ۷۸۰۰ تومان در مهر ماه امسال هم اکنون به ۹۲۰۰ تومان رسیده است در حالی که دولت نرخ محصول نهایی را کاهش داده است.

اصلاحیه‌های شتابزده با موجی از انتقادات مواجه شد

نرخ انرژی، معادلات تولید را به هم ریخت

عکس: روزگار معدن

مرضیه احقاقی

هفته گذشــته هیــأت وزیــران در راســتای مصوبه ســتاد هماهنگی اقتصادی دولت درباره نحوه محاســبه نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها، با اصلاح لایحه بودجه ســال ۱۴۰۱ کل کشور در این زمینه موافقت کرد. این جلســه به ریاســت سیدابراهیم رئیسی، رئیس‌جمهوری برگزار و در نهایت نیز مصوب شــد فرمول محاسبه نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها مانند سال ۱۴۰۰ محاسبه و اعمال شــود. نرخ گاز ســوخت پتروشیمی‌ها، پالایشــگاه‌ها و صنایع پایین‌دستی، مجتمع‌های احیای فولاد و مصارف مربوط به یوتیلیتی شامل برق، آب، اکسیژن و... آنها معادل ۴۰ درصد نرخ خوراک گاز پتروشیمی است و همچنین صنایع ســیمان و ســایر صنایع معــادل ۱۰ درصد نرخ خوراک پتروشــیمی‌ها تعیین می‌شــود. معادل کاهش در منابع ناشــی از ایــن تصمیم نیز باید به صــورت کاهش در مصارف اعمال شــود. این مصوبــه با اعتراض بخشــی عمــده‌ای از فعالان صنعتــی و اقتصادی روبه‌رو شــده اســت و آن را زمینه‌ســاز وارد آمــدن آســیب‌های جدی به صنعتگران دانسته‌اند. این بحران به‌قدری جدی است که مجید عشــقی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهــادار طی نامه‌ای به وزیر نفت خواســتار تغییر فرمول نرخ گاز خوراک پتروشیمی‌ها شده اســت. برای بررســی اثرات این مصوبه با فعالان صنعت فولاد و کارشناسان صنایع معدنی کشور گفت‌وگــو کرده‌ایم. کارشناســان صنایع معدنی ضمــن انتقاد به روند نرخ‌گذاری یادشــده تاکید دارند اصلاحیه‌های شتابزده مسئولان و ابهامات متعددی که در سخنان آنها وجود دارد، به عاملی نگران‌ســاز در میان فعــالان صنعتی و اقتصادی بدل شده است.

اماواگرهای تداوم تولید

علــی رهبری، کارشــناس صنایع معدنی در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و درباره تصویــب قیمت بهــای گاز مصرفی صنایع گفت: بهای ســوخت و گاز مصرفــی صنایع در بودجه ســال آینده با ابهامات بسیاری همراه بود. از یک‌سو دولت به‌دنبال کاهش یارانه انرژی اســت و از سوی دیگر، افزایش درآمدهای خود را دنبال می‌کند.
رهبری افزود: نســبت هزینه انرژی در تعیین بهای تمام‌شده تولید یک کالا در صنایع گوناگون و همچنیــن در واحدهای فولادســازی متفاوت اســت. با این وجود در حالت کلی این نسبت در زنجیره فولاد برابر ۸ درصد برآورد می‌شود. یعنی تامین انرژی سهم بزرگی از هزینه تولید فولاد را به خود اختصاص می‌دهد و درنتیجه هر تغییری در رونــد تغییر نرخ بهای انــرژی به منزله برهم خوردن معادلات تولید در این صنایع خواهد بود.
این کارشــناس صنایع معدنــی گفت: قیمت گاز مصرفی صنایع در کشــور براساس درصدی از نرخ خوراک گاز پتروشیمی‌ها تعیین می‌شود. نرخ گاز خوراک برای پتروشیمی‌ها نیز براساس فرمولی محاســبه می‌شــود که میانگینی از نرخ گاز طبیعــی در ۴ هاب دنیا از جمله هاب هنری امریــکا، آلبرتا کانادا، NBP انگلســتان و FFT هلند و همچنین معدل وزنی قیمت گاز داخلی، صادراتی و وارداتی اســت. طی ۲ سال گذشته و بــا وجود افزایش نــرخ گاز در هاب‌های اروپایی، شــاهد افزایش قابل‌توجه قیمت انرژی مصرفی صنایع در کشــور بوده‌ایم. ایــن بحران انرژی در کشــورهای اروپایــی از دلایل متعددی نشــأت می‌گیــرد اما از جمله مهم‌تریــن آنها می‌توان به افــت صادرات گاز روســیه به اروپــا، محدودیت در عرضــه گاز روســیه به اروپا برای تســریع در تعیین‌تکلیــف خــط لوله گاز نورد اســتریم ۲ و همچنین کاهش عرضه کاز از ســوی نروژ اشاره کرد. در همین حال، سرمای بی‌سابقه در اروپا و افزایش تقاضا برای گاز نیــز این روند بحرانی را شدت بخشید.
رهبری در تشریح اثرگذاری بحران یادشده بر قیمت انرژی مصرفی صنایع در کشور گفت: طی ۶ ماهه نخست سال جاری، بهای گاز خوراک از ۹ ســنت به حدود ۱۴ ســنت افزایش یافت که همیــن موضوع نیــز زمینه نگرانی‌هــای فعالان صنعتی را فراهم کرده است.
وی با اشاره به روند تعیین سقف قیمتی برای گاز مصرفــی صنایع پس از ارائــه لایحه بودجه ســال آینــده، گفت: ایــن پیشــنهادات با هدف کاهش نگرانی فعالان صنعتی مطرح شدند اما در ادامه و درتصویب نهایی مصوبه ستاد هماهنگی اقتصــادی دولت درباره نحوه محاســبه نرخ گاز صنایــع دیگر صحبتی از ســقف قیمتی به میان نیامده است.
در حــال حاضــر، علاوه بــر فشــار احتمالی واردشــده به صنایع به‌دلیل اســتفاده از فرمولی اشتباه در روند قیمت‌گذاری گاز مصرفی صنایع، نحــوه تصمیم‌گیــری دولــت و ســرعت اصلاح مصوبات به‌قدری شــدت گرفتــه که خود زمینه بــروز انتقــادات جدیدی را به دولــت وارد کرده است.
ایــن فعال صنعتــی در ادامه تاکیــد کرد: گاز پرمصرف‌تریــن حامل انرژی در کشــور اســت. در میان صنایع مختلف نیــز تولید فرآورده‌های شیمیایی، تولید محصولات از کانه‌های غیرفلزی و زنجیره تولید فلزات اساســی، بیشــترین سهم از مصرف انرژی را به خود اختصاص می‌دهند.
در همیــن حــال، بی‌توجهی به بروزرســانی تجهیــزات نیــز زمینه افزایش مصــرف انرژی را در صنایــع کشــور فراهم کرده اســت. یعنی به شاخصه‌هایی همچون بهره‌وری انرژی بی‌توجهی شده است.
در چنیــن شــرایطی، برآورد می‌شــود دولت بیشــترین یارانــه انــرژی را در اختیــار صنایع نیروگاهی، پالایشی و پتروشیمی، فولاد و سیمان قرار می‌دهد. با این وجود به بهبود مصرف انرژی در این صنایع توجه کافی نمی‌شود.
رهبــری در ادامه تاکید کــرد: ازمجموع موارد یادشده می‌توان اینطور برداشت کرد که افزایش قیمــت حامل‌های انــرژی برای صنایــع زمینه متضرر شــدن آنها را فراهم می‌کند اما در همین حال تــداوم اختصاص یارانه انرژی به صنایع نیز زمینه‌ساز پایین بودن بهره‌وری انرژی در صنایع اســت؛ بنابراین بــرای افزایش نــرخ حامل‌های انرژی و رسیدن قیمت‌ها به نرخ‌های جهانی باید براساس یک نقشه راه دقیق و حساب شده عمل کــرد. بدون تردید، هرگونــه تصمیم برای حذف ســریع یارانه‌های انــرژی بدون ســرمایه‌گذاری در بخش‌های زیرســاختی صنایــع باعث ایجاد آســیب‌های جبران‌ناپذیری بــرای صنایع مولد کشور خواهد شد.
این کارشناس در ادامه با اشاره به چالش‌های پیش‌روی صنایع مبنی بر تامین نشدن گاز و برق واحدهای تولیدی فولاد، سیمان و پتروشیمی در روزهای سرد سال گفت: متاسفانه همپای ارتقای افزایش ظرفیت در صنایــع مختلف و همچنین رشــد مصرف انرژی در واحدهــای تولیدی، در حوزه زیرساخت‌های انرژی کشور سرمایه‌گذاری نشده است.
بدین ترتیب شــاهد هستیم که ایران به‌عنوان دومیــن دارنده ذخایر گازی جهان در تامین نیاز صنایــع خود به گاز بــا چالش‌های جدی روبه‌رو شده است.
در چنیــن شــرایطی بار تقاضــای تامین گاز در ماه‌های ســرد ســال بر دوش صنایع است و بدین‌ترتیب باز هم صنایع متضرر خواهند شد.

ضرورت بازنگری در فرمول انرژی

ســعید برزگر، کارشــناس صنایع معدنی در گفت‌وگو بــا «روزگارمعــدن» اظهارکــرد: در هفته‌هــای اخیر موضوع افزایش قیمت انــرژی در ســال آینــده و به‌ویژه برای فولادســازان مورد نقد و توجه قرار گرفته اســت. میزان مصرف انرژی در بخش‌های گوناگون زنجیره فولاد متفاوت برآورد می‌شــود. در همین حال، ســودآوری تولید این محصولات نیز تفاوت‌های چشمگیری دارد که به‌آسانی و با بررســی صورت‌های مالی این شرکت‌ها قابلیت رصــد دارد؛ بنابراین حذف یارانه اختصاص یافته به تمامی صنایع یا افزایش یکسان قیمت انرژی در حلقه‌های مختلف تولید، یکسان نیست.
وی افزود: در همین حال می‌توان از سیاســت افزایش قیمت انــرژی به‌عنوان راهــکاری برای ارتقای ارزش‌آفرینــی در صنایع گوناگون به‌ویژه زنجیره فولاد اســتفاده کرد. یعنــی هر واحدی که به ســمت تولیــد محصول نهایــی و البته با ارزش‌افــزوده بالاتر مــی‌رود، از حمایت یارانه‌ای بیشتری برخوردار باشد.
برزگر خاطرنشــان کرد: اعطــای یارانه انرژی بــه صنایع مــادر و انرژی‌بر با هدف توســعه این صنایــع اجرایی شــده اســت. حال بایــد میزان توســعه و جهت‌دهــی دقیــق آن نیز مشــخص شود؛ یعنی مسیر توسعه صنایع مختلف ارزیابی شــود. بدین‌ترتیب محرکی برای توسعه تولید به سمت حلقه‌های پایین‌دستی و همچنین ساخت محصولاتــی با ارزش‌افــزوده بالاتر فراهم خواهد شد. در همین حال، امکانی برای توسعه صنعتی، اقتصادی و حتی اشتغالزایی پدید می‌آید.
وی در ادامه گفت: دولت‌ها می‌توانند از قیمت انــرژی اعم از بــرق و گاز به‌عنــوان ابزاری برای کنترل شرایط تولید بهره بگیرند. یعنی از یک‌ســو صنایــع را ملزم بــه بهره‌وری هرچه بیشــتر در مصرف انرژی کنند. از ســوی دیگر نیز با تعریف مشوق‌هایی درســت و اعطای یارانه هوشمندانه متناسب با نوع محصول تولیدی و اثرگذاری آن بر اقتصاد، تولید محصولات با ارزش‌افزوده بالاتر را تقویت کنند.
برزگر تعیین نرخ انرژی در قالب‌های پلکانی و به‌صورت نزولی همراه با تکمیل زنجیره تولید را راه‌حل اصلی و اساسی برای بهره‌ور کردن مصرف انرژی دانســت. درنتیجه امکانی برای استفاده از ظرفیت‌ها و منابع کشور فراهم خواهد شد.
وی گفــت: بــا وجود آنکه در طول ســال‌های گذشــته بارها نسبت به مســیر اشتباه دولت در حمایت از صنایع هشــدار داده شــده است، اما شاهد اصرار سیاســت‌گذاران به ادامه این مسیر تکراری و پر هزینه بوده‌ایم.
بدین‌ترتیــب صنایــع تولیدکننده محصولات خام توسعه یافته‌اند. بدون تردید این روند توسعه در آینده به چالشی برای صنعتگران بدل خواهد شــد و حتی ضربه‌هایی را به اقتصاد کشور وارد می‌کند.
براساس چشم‌انداز توسعه کشور در افق ۱۴۰۴، انتظــار می‌رفت ایران در رده توســعه‌یافته‌ترین کشورهای منطقه قرار گیرد با این وجود حتی با نگاهی سطحی به شرایط کنونی در می‌یابیم که از این هدف فاصلــه جدی داریم و امکان تحقق آن به این زودی‌ها وجود ندارد.
برزگــر در پایان گفــت: با وجود تمــام موارد یادشده در حال حاضر ایرادی اساسی به فرمول تعیین قیمت گاز صنایع وجــود دارد. اثرگذاری قیمــت گاز طبیعی در هاب‌های NBP انگلیس و TTF هلنــد بــر بهــای گاز صنایــع در ایران منطقی نیســت. ۲ کشور یادشده واردکننده گاز به‌شــمار می‌روند. علاوه بر این هزینه‌های انتقال گاز از روســیه بــه این کشــورها در طول حدود ۲ سال گذشته شــدت افزایش پیدا کرده است. به اعتقاد فعالان صنعتــی و اقتصادی اثرگذاری معادلات سیاسی میان روسیه و کورهای اروپایی بر عملکرد صنایع ایران منطقی نیســت. به‌ویژه آنکــه ایران در جایــگاه بزرگ‌ترین کشــورهای دارنده ذخایر گازی دنیاست. در چنین شرایطی، شاهد هستیم که تولید در صنایع داخلی با وجود چالش‌های یادشــده دیگر رقابتی نخواهد بود و حتی زیان‌هــای متعددی را بــه تولیدکنندگان تحمیــل می‌کند. در همین حــال، زمینه خروج ســرمایه را از کشــور فراهــم می‌کنــد؛ بنابراین تجدیدنظر در شــرایط یادشــده ضروری به‌نظر می‌رسد.

سخن پایانی

از هفته‌های پایانی آذرماه و پس از ارائه لایحه بودجه از سوی دولت به مجلس شورای اسلامی شــاهد شــدت گرفتن انتقادات از سوی فعالان صنعتی بوده‌ایم.
در ادامــه رونــد تعیین بهای انــرژی مصرفی صنایع ادامه داشــت و شــاهد تغییرات متعددی در این زمینه بودیم. تغییرات مداوم سیاست‌های دولت آن‌هم در یک بازه زمانی حدودا یک ماهه، با موجی از انتقادات روبه‌رو بوده است.
به‌ویژه آنکه درنهایت نیز نتیجه حاصل شــده نظر مثبــت هیچ‌کــدام از گروه‌هــای منتقد به سیاست‌های دولت را تامین نکرده است.

دریچه

چرا فولادسازان معترضند؟

متاسفانه نه تنها هزینه‌های تولید افزایش یافته است، توقف نسبی فعالیت‌های عمرانی در کشور از یک ســو و کاهش مجدد ساخت‌وسازها در کشور میزان تقاضــا را بری محصــولات فولادی کاهش داده است.
به گزارش صدای بــورس، تولیدکنندگان فولاد کشور در شرایطی طی نامه‌ای به مدیرعامل بورس کالا مراتب اعتراض خود را به این نهاد اعلام کردند که به گفته آنها بورس کالا دیگر جایی برای تعادل عرضه و تقاضا نیست و به محلی برای قیمت‌گذاری تبدیل شده است.
فعــالان صنعت فولاد کشــور بیــش از هر چیز نگــران تعییــن قیمت‌های پایه بــرای محصولات چرخه فولاد هستند و معتقدند نحوه قیمت‌گذاری برای شــمش و محصولات فولادی، آهن اسفنجی، کنســانتره و گندله ســنگ‌آهن معلوم نیســت و عرضه‌کننــده در تعییــن قیمت‌هــای پایــه هیچ جایگاهــی نــدارد و این در حالی اســت که طبق اســناد بالادســتی عرضه‌کننــده بایــد در تعیین نرخ پایه نقش داشــته باشــد. این در حالی اســت کــه به خصــوص در مورد شــرکت‌های کوچک و متوســط که معمولا به دلیل خرید میزان محدود مــواد اولیه، هزینه تمام شــده بالاتری دارند، قادر نخواهند بود محصولاتی با قیمت‌های تعیین شده توســط بورس کالا تولید کنند و در نتیجه با خطر ورشکستگی روبه‌رو می‌شوند. فعالان صنعت فولاد برای این منظور معتقدند این که بورس کالا برای نرخ پایــه حداکثر تعیین می‌کنــد، اما حداقلی را در نظــر نمی‌گیرد و در شــرایطی که بســیاری از تولیدکنندگان کوچک با مشــکل هزینه‌های تمام شده روبه‌رو هستند، این نوع قیمت‌گذاری می‌تواند بسیار خطرناک باشد.
فعالان حــوزه فولاد معتقدند ایــن که دولت از نظرات بخش خصوصی در قیمت‌گذاری اســتفاده نمی‌کند نتایج سنگینی را به همراه دارد که از آن جمله می‌توان به تعیین غیرشــفاف و غیرمنصفانه فرمول قیمت‌های پایه و تغییرات مستمر آن، عدم به روزرسانی و انعطاف لازم در مقررات بورس کالا در خصوص تضامین، تسویه و... با وجود گسترده‌تر شــدن فعالیت‌هــای آن و توجه نکــردن به تنوع روش‌های تولید و تجارت در شــرکت‌های مختلف برای عرضه و معامله در بورس کالا اشاره کرد.
این نگرانی‌ها در صنعت فولاد در شرایطی است که کارشناســان معتقدند این صنعــت به صورت روزانــه با هزینه‌های فزاینده تولید روبه رو اســت؛ سیاســت‌های مختلف دولت در حــوزه تغییر نرخ ســوخت و قطعی‌هــای مکــرر بــرق و گاز در این صنعــت باعث می‌شــود بخشــی از تــوان صنعت کاهش یابد که نتیجه آن افزایش هزینه‌های تمام شده صنعت است و این در حالی است که تاکنون انرژی مزیت نســبی تولید در صنعــت فولاد بوده است. از طرفی هزینه‌های دیگر از جمله هزینه‌های نیروی انسانی که در شرکت‌های فولادی به میزان قابل ملاحظه‌ای بالاســت، هزینه‌های تامین مالی، بی‌ثباتی در سیاســت‌های حوزه‌هــای اقتصادی و چالش‌های صــادرات و بازگشــت ارز صادراتی در خلال چند سال گذشته باعث بروز مشکلاتی برای تولید شده است.
اما آزادسازی قیمت‌ها در بورس کالا نقطه عطفی برای این صنعت بود که باعث کاهش نگرانی‌ها در میان فعالان صنعت شــده بود، با این حال بورس کالا آنطور که فعالان این حوزه در نامه خود به آن اشاره کرده اند، این روزها در موضوع قیمت‌گذاری نمی‌توانــد اهــداف تولیدکننــدگان را تامین کند. تولید هر کیلو فــولاد، تقریبا ۱۲۰۰ تومان هزینه گاز و بــرق دارد و ایــن رقم بین ۸ تــا ۱۰ درصد هزینه‌های کلی فعالان این صنعت است.
متاسفانه نه تنها هزینه‌های تولید افزایش یافته است، توقف نسبی فعالیت‌های عمرانی در کشور از یک ســو و کاهش مجدد ساخت‌وسازها در کشور میزان تقاضــا را بری محصــولات فولادی کاهش داده اســت. در حوزه تولید نیز مشــکلات زیادی وجود دارد؛ مشــکل نوســانات نرخ ســنگ آهن و شــمش و رشــد مداوم نرخ ارز در کنار مشکلات واردات ماشــین‌آلات مورد نیاز برای صنعت فولاد همگی از جمله چالش‌های جدی هســتند که نیز به قیمت‌های منطقی و متعادل را برای محصولات فولادی گوشــزد می‌کند و این در حالی اســت که با آزادسازی نرخ فولاد، تولیدکنندگان این صنعت از موفقیت بزرگی که کســب کرده بودند بســیار رضایت داشــتند که البته ظاهرا این رضایتمندی موقتی بوده و مســئولان بورس کالا نیز پاسخی به ابهامات موجود نداده‌اند.

وزیر صنعت، معدن و تجارت:

خوزستان جزو ۵ استان برتر در تولید فولاد است

وزیر صنعت، معدن و تجارت با اشــاره به شرکت‌های فعال فولاد در خوزســتان گفت: خوزستان جزو پنج استان برتر در تولیدات فولاد است.
به گزارش شــاتا، سید رضا فاطمی امین در حاشیه بازدید از بندر شــادگان در جمع خبرنگاران بیان کرد: شرکت‌های فولادی دربحث واردات تجهیزات مشــکلی داشــتند که حل شد.
وی گفــت: باید به ســمت تولیدات فولاد بــا ارزش افزوده پایین تر حرکت کنیم و به جای تولید شمش به سمت تولید ورق و فولاد آلیاژی حرکت کنیم.
وزیر صمت با اشاره به اینکه شرکت‌های فولادی در تامین مواد اولیه مشکلی ندارند ادامه داد: در شرکت فولاد شادگان طرح توسعه یکی از دغدغه‌های این شرکت است که الزامات لازم برای تسریع در راه‌اندازی طرح توسعه این شرکت انجام شــود. فاطمی امین اظهارکرد: یکــی از مهم‌ترین طرح‌های شــادگان رونــق بندر تجاری این شهرســتان اســت که زیر ساخت‌ها ایجاد شده اما بدون استفاده مانده است.
وی گفــت: تــلاش خواهیم کرد که با تســهیلات تخفیف سود بازرگانی جریان ورود و خروج کالا در این بندر با محور صادرات رونق دهیم.

روزگار معدن

شنبه ● ۹بهمن ۱۴۰۰ ● ۲۶جمادی‌الثانی ۱۴۴۳ ● ۲۹ژانویه ۲۰۲۲ ● سال چهارم ● شماره ۷۷۹

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل

مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر

مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: هنر سرزمین سبز

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

صندوق «دارایی‌های دیجیتال» نیاز بازار سرمایه

مدیرعامل شرکت ملی انفورماتیک گفت: طرح صندوق دارایی‌های دیجیتال پس از مطرح شدن در سند باکس وزارت اقتصاد به سند باکس بازار سرمایه فرستاده می‌شود. علی عبدالهی با بیان اینکه اتفاقات خوبی در بازار سرمایه ایران در بحث رمز ارزها در حال رخ دادن است به سنا گفت: قرار شد در بازار سرمایه، صندوق دارایی‌های دیجیتال داشته باشیم که طرح آن پس از مطرح شدن در سند باکس وزارت اقتصاد به سند باکس بازار سرمایه فرستاده شود. وی در این باره افزود: راه‌اندازی این موارد نیازمند یک سری مطالعات، بحث‌های فقهی، حقوقی، قانونی و مقرراتی و تنظیم‌گری است. عبدالهی عنوان کرد: هنوز در کشورهای دیگر هم در مورد رمز ارزها بحث بر سر مجاز یا غیرمجاز بودن، استخراج، پول‌شویی و سایر موارد وجود دارد که نمود خاصی در دنیا هم نداشته است. وی در ادامه با اشاره به اینکه اگر رمز ارزها با سازوکاری درست به بازار سرمایه گره زده شوند اتفاقات خوبی خواهد افتاد، تصریح کرد: رمزارزها در بازار پول جایگاه خود را به خوبی می‌تواند ایفا کند اما گره زدن آن به بازار سرمایه ممکن است با مشکل مواجه شود بنابراین، باید سراغ یک سطح بالاتر حرکت کرد. به گفته مدیرعامل شرکت ملی انفورماتیک؛ صندوق دارایی‌های دیجیتال از جمله مواردی است که می‌تواند ما را در این مسیر بسیار کمک کند. وی با تاکید بر اینکه باید سراغ فناورهای توزیع شده و یا بلاک‌چین‌ها (نوعی فناوری که با یک رمزنگاری امن و مطمئن تراکنش‌های افراد را تضمین می‌کند) حرکت کنیم، افزود: بررسی کاربرد و اثر موارد ذکر شده در بازارهای مالی یک ضرورت بوده و نیازمند مطالعه و نحوه تنظیم‌گری جدید است. عبداللهی با بیان اینکه باید نگاه اکوسیستمی به این موضوع داشته باشیم، گفت: باید بورسی داشته باشیم که مبتنی بر فناوری‌های توزیع شده و بلاک چین‌ها باشد.

بورس حذف دامنه نوسان را در دستور کار قرار دهد

عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس با بیان اینکه باید هیات مدیره سازمان بورس این جرات را به خرج دهد و دامنه نوسان را حذف کند، گفت: در جلسه اخیر با فعالان بازار سرمایه این مسئله مطرح شد تا دولت حذف قیمت‌گذاری دستوری در همه کالاهایی که قرار است در بورس عرضه شود را در دستور کار قرار دهد. محسن علیزاده در گفت‌وگو با ایرنا به جلسه کمیته بازار سرمایه مجلس با جمعی از فعالان بازار اشاره کرد و افزود: در چند هفته گذشته، پیش جلسه‌ای را با تعدادی از فعالان بازار سرمایه داشتیم و در آن ضرورت برگزاری جلسه تبیین و در نهایت این جلسه با تعداد زیادی از فعالان بازار سرمایه تشکیل شد، تا از این طریق شائبه‌های ایجاد شده و سایر موضوعاتی که در خصوص بازار سرمایه وجود دارد را مورد بحث قرار دهیم. وی با بیان اینکه یکی از محورهای این جلسه روشن شدن ابعاد اصلاح قانون بازار اوراق بهادار و صحبت‌هایی بود که در خصوص بحث آموزش مطرح شد، اظهارکرد: در جلسه اخیر، این مسائل شفاف‌سازی و اعلام شد که هیچ تصمیمی را در زمینه آموزش نداشتیم و از نهادهای مرتبط با بازار سرمایه درخواست داشتیم تا نظرات خود را در این خصوص اعلام کنند. علیزاده به دیگر مسائل مطرح شده در این جلسه اشاره کرد و گفت: در این جلسه، نظرات کارشناسان بازار درخصوص مصوبه ۱۰ بندی که قرار بود دولت آنها را در لایحه بودجه ۱۴۰۱ مورد توجه قرار دهد، مورد بحث قرار گرفت تا بررسی شود که چه مواردی در لایحه بودجه می‌تواند به بهبود روند معاملات بازار سرمایه کمک کند. عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس با بیان اینکه از ابتدا قرار بود تا دغدغه فعالان بازار در این جلسه شنیده شود، افزود: در جلسه اخیر این مسئله مطرح شد تا دولت حذف قیمت‌گذاری دستوری در همه کالاهایی که قرار است در بورس عرضه شود را در دستور کار خود قرار دهد. وی، قیمت‌گذاری دستوری را نوعی آفت در اقتصاد کشور عنوان کرد و بیان‌داشت: نمایندگان مجلس تاکید زیادی نسبت به حذف قیمت‌گذاری دستوری دارند و تاکید آنان به اجرای حتمی آن در اقتصاد کشور بوده است. علیزاده ادامه‌داد: در اصلاح قانون بازار اوراق بهادار به دنبال آن هستیم تا همه کالاهایی که در بورس کالایی عرضه شود، مواد اولیه و خوراک خود را از بورس کالا خرید و تولیدات خود را نیز از طریق بورس کالا به فروش برسانند که به طور طبیعی عرضه همه کالاها در بورس کالا و آمادگی همه فعالان بازارها زمانبر است. عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس حذف قیمت‌گذاری دستوری را نوعی ضرورت دانست و گفت: همه مسئولان باید دست به‌دست یکدیگر دهند تا این اتفاق رخ دهد، حتی فرآورده‌های نفتی و کالاهایی که در اختیار وزارت نفت است باید از قیمت‌گذاری دستوری خارج و در بورس عرضه شوند. علیزاده به تعارض منافع و نگرانی مجلس نسبت به این موضوع اشاره کرد و گفت: تاکنون شاهد تعارض منافع در ارکان بازار سرمایه بودیم که این موضوع زمینه‌ساز نگرانی در بین فعالان بازار و نمایندگان مجلس بود. این مسئله را به هیات مدیره بورس و شورای‌عالی بورس اعلام کردیم تا هر چه زودتر اقدام به حذف تعارض منافع کنیم. عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس، استفاده به‌موقع از ابزارهای بازار مانند دامنه نوسان و حجم مبنا را دیگر موضوع جلسه عنوان کرد و ادامه‌داد: شورای‌عالی بورس این اختیار را به هیات مدیره سازمان بورس داده است تا مانند دیگر کشورهای جهان پیشگام در حذف دامنه نوسان شود. وی به تسهیل صدور مجوزها تاکید و اضافه‌کرد: مقرر شد تا به صورت جدی‌تر این اتفاق دنبال شود و زمینه تسهیل صدور مجوزها را فراهم کنیم. به گفته علیزاده، این مسائل از جمله مباحثی هستند که اجرای آنها نیازمند کمک جدی سازمان بورس و وزارت امور اقتصادی و دارایی است. عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس، به تشکیل کانون نهادهای سهامداران حقیقی اشاره کرد و گفت: این موضوع از مدت‌ها قبل مورد بررسی قرار گرفت و با توجه به ضرورت وجود آن در بازار، در پیش‌نویس اصلاح قانون اوراق بهادار مورد توجه بود و به‌طور حتم آن را اجرایی خواهیم کرد. وی اظهارکرد: مسئله‌ای که از سوی کارشناسان در جلسه مطرح شد، این بود که برخی از آموزش‌ها در فضای مجازی، آموزش‌های درستی نیستند و با این آموزش‌ها شاهد برخی از اغواگری‌ها در بازار هستیم. علیزاده با تاکید بر اینکه باید موضوع آموزش در بازار ساماندهی شود و آموزش‌های درست را به رسمیت بشناسیم، گفت: بهتر است سایر آموزش‌ها توسط سازمان بورس مورد نظارت قرار بگیرد تا برخی از آموزش‌ها منجر به ضرر و زیان مردم و سهامداران حقیقی این بازار نشود.

عضو ناظر مجلس در شورای‌عالی بورس اظهارکرد: عمده مبحث مطرح شده در جلسه پنجشنبه گذشته این بود که دولت مقید به اجرای همه مصوبات شورای هماهنگی اقتصادی سران قوا باشد تا کمکی برای بازگشت اعتماد به معاملات بورس شود و زمینه حذف تعارض‌های مختلف که در زوایای بازار وجود دارد، فراهم شود.

بازگشایی و توقف نمادها؛ تصمیم کارشناسی یا سلیقه‌ای

گروه معدن

نمادها در بورس، همیشه در حالت مجاز نیستند و ممکن است به دلایل مختلفی، وضعیت آنها تغییر کند و قابل معامله نباشند. زمانی که رویداد ویژه‌ای سبب تاثیر معنادار بر ارزش سهام یک شرکت شود، با هدف رعایت انصاف، برای مدتی معاملات نماد سهم متوقف می‌شود تا اطلاعات لازم به تمام ذی‌نفعان برسد و پس از آن معاملات از سر گرفته خواهد شد. توقف معاملات سهام شرکت در بورس، با عنوان توقف نماد شناخته می‌شود که مختص بورس تهران نیست و متوقف شدن و بازشدن نمادها در بورس سایر کشورها نیز وجود دارد.

چگونگی توقف و بازگشایی نمادها از جمله موضوعاتی است که به طور دائم درباره آن بین فعالان بازار سرمایه بحث و گفت‌وگو می‌شود و شائبه سلیقه‌ای رفتار کردن در توقف یا بازگشایی نمادها از سوی ناظر بازار در میان برخی فعالان بازار وجود دارد. این در حالی است که سرپرست معاونت نظارت بر بازار و سرپرست معاونت عملیات بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران اظهار کردند تمامی موارد بازگشایی یا توقف نمادها بر اساس دو دستورالعمل مرجع انجام می‌شود.

عکس: آیدا فریدی

چگونگی بازگشایی نمادها

مهدی زمانی سبزی، سرپرست معاونت عملیات بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران، در ارتباط با نحوه نظارت بر معاملات بورس تهران به سنا گفت: دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس تهران و آیین‌نامه معاملات در این بورس، به طور مشخص حدود و ثغور فعالیت ناظر را مشخص کرده است و هر رفتار یا واکنش ناظر در بازار باید بر اساس دو دستورالعمل و آیین‌نامه اصلی یاد شده و دستورالعمل‌های جانبی که برای سایر معاملات یا قراردادهایی همچون قرارداد آتی یا قرارداد اختیار معامله مصوب شده، باشد. وی با بیان اینکه بورس بستر انجام معاملات است و باید فضای منصفانه و شفافی را نیز برای این امر فراهم آورد، تصریح کرد: بورس به عنوان محل انجام معامله و دادوستد اوراق بهادار، باید فضایی منصفانه، شفاف و کارا برای خریداران و فروشندگان، عرضه‌کنندگان و متقاضیان فراهم کند تا آنها بتوانند دارایی‌های مالی خود را عرضه یا خریداری کنند تا در نتیجه، معامله صورت پذیرد. او با اشاره به ماده ۲۹ دستورالعمل نحوه انجام معاملات در بورس تهران ابراز کرد: براساس این ماده، همه معاملات انجام شده در بورس زمانی قطعی است که به تأیید مدیرعامل بورس تهران برسد و براساس مواد ۳۰ و ۳۱، مدیرعامل شرکت بورس تهران در صورت بروز شرایطی که در این مواد آمده است، می‌تواند بخشی از معاملات را تأیید نکند. سرپرست معاونت عملیات بازار شرکت بورس تهران ادامه داد: مواردی همچون خطای سیستمی، اشتباه از جانب کارگزار، فروخته شدن سهم مازاد بطوریکه مشمول معاملات عمده باشد یا رعایت نشدن اصل انصاف در تمام یا بخشی از معاملات، از جمله مواردی است که مدیرعامل شرکت بورس تهران می‌تواند بر اساس آنها بخشی از معاملات را تأیید نکند. او درخصوص نحوه بازگشایی نمادها گفت: فصل ششم دستورالعمل نحوه انجام معاملات در بورس تهران، به بازگشایی نمادها اختصاص داده شده و در آنجا رویه کاملاً مشخص است. زمانی سبزی با اشاره به تبصره یک، ماده ۲۲، عنوان کرد: بر اساس این تبصره، اگر معامله‌ای صورت نپذیرد یا اینکه معاملات انجام شده در دوره حراج ناپیوسته توسط بورس تأیید نشود، به تشخیص بورس تهران و پس از اطلاع‌رسانی، این حراج بار دیگر در روز کاری بعدی اتفاق می‌افتد تا این فضا فراهم شود که خریداران و فروشندگان اقدام به معامله کنند.

او در ارتباط با بازگشایی نمادها بیان کرد: نمادی که به هر دلیلی همچون افشای اطلاعات نوع «الف»، برگزاری مجامع عادی برای تقسیم سود و تصویب صورت‌های مالی و افزایش سرمایه در مجامع فوق‌العاده متوقف شده و قرار است با دامنه باز بازگشایی شود، بر اساس چندین عامل کارشناسی بررسی می‌شود که آیا شرایط برای کشف نرخ منصفانه فراهم شده است یا خیر، چراکه نرخ کشف شده در مرحله پیش گشایش برای معاملات بعدی مورد استناد واقع می‌شود.

به گفته این مقام مسئول، نرخ کشف شده در حراج ناپیوسته مرجع نرخ برای معاملات پیوسته خواهد بود. حجم معامله انجام شده در مدت زمان حراج ناپیوسته از جمله مواردی است که به آن دقت می‌شود. به بیان دیگر، این پرسش مطرح است که حجم معامله انجام شده چه نسبتی از حجم مبنا بوده است؟ اگر حجم معامله انجام شده برابر یا بیشتر از حجم مبنا باشد، این علامت را می‌دهد که معاملات و نرخ کشف شده از حجم خوبی برخوردار بوده و می‌تواند برای ادامه بازار مبنا قرار گیرد.

سرپرست معاونت عملیات بازار شرکت بورس تهران ادامه داد: افزون بر موضوع یادشده، درصد نوسان نرخ کشف شده نیز حائز اهمیت است؛ برای نمونه، اگر کشف نرخ سهمی بیش از دامنه مجاز نوسان باشد برای این موارد حساسیت بیشتری وجود دارد، به نحوی که باید حجم معامله انجام شده در حراج ناپیوسته، نسبت بیشتری از حجم مبنا باشد.

دلایل توقف نماد یا عدم تایید معاملات

کارشناسان نظارت بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران با استفاده از ابزارهای نظارتی اقدام به رصد تمامی سفارش‌ها و معاملات می‌کنند و در صورت مشاهده بروز تخلفاتی ازجمله ایجاد فشار فروش از طریق اقداماتی همچون سفارش‌گذاری گسترده و غیرمتناسب با عرضه و تقاضای بازار که منجر به ایجاد جریان غیرواقعی عرضه شود، براساس بند ۲ ماده ۷ دستورالعمل انضباطی کارگزاران، ورود سفارش گسترده پایین‌تر از مظنه‌های فروش جاری بازار به منظور ایجاد روندی نزولی در نرخ اوراق بهادار ذیل بند ۵ ماده ۷ دستورالعمل انضباطی کارگزاران و در صورت انجام معامله متفاوت با جریان بازار (رنج منفی) موضوع بند ۶ ماده ۷ همان دستورالعمل، به معامله‌گر/سهامدار خاطی با بهره‌گیری از سامانه سنجش (سامانه جامعه نظارتی شرکت بورس) تذکر داده می‌شود و در مواردی نسبت به عدم تایید معامله اقدام می‌کنند. در همین راستا، محمدرضا شاه‌نظری، سرپرست معاونت نظارت بر بازار شرکت بورس اوراق بهادار تهران در گفت‌وگو با سنا اظهارکرد: تمامی سرمایه‌گذاران اطمینان داشته باشند که در توقف نمادها سلیقه‌ای رفتار نمی‌شود و تایید قیمت‌های کشف شده در مرحله پیش‌گشایش بر اساس متغیرهایی نظیر حجم معاملات، ترکیب خریداران و فروشندگان انجام می‌شود. تمامی این موارد از جمله موضوعاتی است که جزبه‌جز بررسی می‌شوند و تمامی گشایش و توقف‌ها بر اساس دستورالعمل‌ها و بررسی‌های کارشناسی صورت می‌پذیرد. وی با اشاره به اینکه دلایل توقف یا عدم تایید بخشی یا تمام معاملات یک نماد بورسی، متفاوت است، بیان کرد: براساس ماده ۱۸ دستورالعمل اجرایی نحوه انجام معاملات در بورس اوراق بهادار تهران، در صورتی‌که ظن استفاده از اطلاعات نهانی یا دستکاری قیمتی در معاملات اوراق بهادار وجود داشته باشد، بورس می‌تواند ضمن اعلام به عموم، نماد معاملاتی اوراق بهادار را متوقف کند. بر این اساس، بازگشایی نماد معاملاتی پس از بررسی‌های لازم، با محدودیت دامنه نوسان حداکثر یک روز معاملاتی بعد انجام خواهد شد. او ادامه داد: همچنین، براساس ماده ۱۹ مکرر دستورالعمل یادشده، در صورتی‌که ظن دستکاری بازار (مبتنی بر اطلاعات یا معاملات) یا خرید و فروش متکی بر اطلاعات نهانی وجود داشته باشد، سازمان بورس می‌تواند راساً یا به پیشنهاد بورس تهران، نماد معاملاتی ناشر پذیرفته شده را تا ۵ روزکاری با اطلاع به بازار متوقف کند. بر این اساس، پس از دوره توقف، بازگشایی نماد مطابق ترتیبات ماده ۲۲ با حراج ناپیوسته و با محدودیت دامنه نوسان خواهد بود. سرپرست معاونت نظارت بر بازار با اشاره به ماده یادشده، ابراز کرد: در برخی از موارد، تعداد محدودی از سهامداران (سرمایه گذاران) بر اساس عملکرد گذشته خود پرونده تخلفاتی دارند؛ چراکه این افراد با نوع معاملات خود که مغایر با دستورالعمل‌ها است، نرخ سهمی را افزایش می‌دهند و در حداکثر دامنه نوسان روزانه و در صف خرید، اقدام به فروش می‌کنند و از سهم خارج می‌شوند. این در حالی است که چنانچه سهم مورد نظر دارای شناوری بالایی بوده و سهامدار عمده و بازارگردان نیز نداشته باشد، حمایت از آن سهم مشکل خواهد بود. او ادامه داد: در برخی موارد این افراد با انتشار اخبار مثبت کاذب در فضای مجازی سهمی را صف خرید کرده و طبیعتا خریدارانی که در بالاترین نرخ بر اساس اغوای این اشخاص اقدام به خرید کرده‌اند، متضرر خواهند شد. ناظران بازار برای جلوگیری از بروز چنین خطری برای سهامداران خرد اقدام می‌کنند. این مقام مسئول افزود: در این شرایط، با مشاهده نوسانات غیرعادی بر اساس معاملات غیرمتعارف یا اغوای بازار توسط برخی اشخاص، به بازار هشدار داده می‌شود که از دید نظارتی، ظن دستکاری در قیمت‌ها می‌رود. این موضوع در راستای حمایت از سهامداران خرد بالقوه آتی نمادهای مورد نظر و پیشگیری از تحمیل ضرر به آنها است. در این شرایط، نماد حداکثر برای ۵ روز کاری متوقف می‌شود و پس از آن، ضمن بررسی‌های کارشناسی ناظران بازار و آگاه‌سازی فعالان بازار نسبت به وجود این ظن، نماد دوباره به روند معاملاتی عادی خود باز می‌گردد. شاه‌نظری با اشاره به عدم تایید تمام یا بخشی از معاملات گفت: گاهی مشاهده تخلفات مؤثر و بروز ظن دستکاری در معاملات، به عدم تأیید بخشی از معاملات نماد در آن روز معاملاتی می‌انجامد.

محدود یا مسدود کردن کد معاملاتی؟

سرپرست معاونت نظارت بر بازار با اشاره به شائبه مسدود کردن کد معاملاتی افراد، خاطرنشان کرد: در برخی از موارد، دسترسی مستقیم(آنلاین) برخی سهامداران محدود می‌شود و این به معنای مسدود کردن کد معاملاتی نیست. محدود کردن دسترسی مستقیم به بازار تنها برای ۵ روز کاری صورت می‌گیرد و در طی این ۵ روز، اشخاص مورد نظر می‌توانند از طریق ثبت سفارش در سامانه کارگزاری، با کد معاملاتی بورسی خود به معامله بپردازند و هیچ‌گونه محدودیتی در خصوص کد بورسی این اشخاص اعمال نمی‌شود. شاه‌نظری ادامه داد: محدود کردن دسترسی برخط به این دلیل است که یک سهامدار مرتکب اقداماتی از جمله فشار فروش به واسطه اقداماتی از جمله سفارش‌چینی گسترده، سفارش‌گذاری مکرر کم حجم و معامله خلاف جهت بازار (رنج منفی) شده است. بنابراین، ناظر بازار با محدود کردن موقت دسترسی مستقیم او، از رخ دادن فعالیت‌های مشابه پیشگیری می‌کند و درنتیجه منجر به نظارت بیشتر کارگزار بر عملکرد سهامدار می‌شود.

رمز هدر نرفتن منابع تزریقی به بازار سرمایه

رئیس هیات عامل صندوق تثبیت بازار سرمایه گفت: تصمیم جدید هیات مدیره فرابورس درخصوص نحوه اجرای تبصره ۳ ماده ۱۵ دستورالعمل فعالیت بازارگردانی باعث افزایش نقدشوندگی در بازار می‌شود. به گزارش سنا، مهدی صبایی افزود: وظیفه صندوق تثبیت، ورود به بازار در مواقع بحرانی است که با هدف کنترل و کاهش ریسک انجام می‌شود و نقدشوندگی مهم‌ترین محور برای حمایت از بازار در مواقع بحرانی است. وی، تصمیم فرابورس را در خصوص ۴ برابر شدن دامنه نوسان با درخواست بازارگردان برای نمادهایی که ۵ روز صف باشند در جهت نقدشوندگی بازار اقدام بسیار خوبی دانست و گفت: چنین تصمیم هایی به ایجاد تعادل پایدار در بازار سرمایه کمک می‌کند و باعث می‌شود قدرت صندوق تثبیت برای اجرای وظایف حمایتی بیشتر شود. رئیس هیات عامل صندوق تثبیت بازار هرگونه تصمیمی را که منجر به افزایش نقدشوندگی شود را قابل تقدیر دانست و افزود: برداشته شدن حجم مبنا در بازار پایه مشروط به تشکیل صف فروش مستمر، تصمیم دیگری از هیات مدیره فرابورس بود که توانست بخشی از صف‌های فروش بازار پایه را جمع آوری و نمادها را به تعادل نزدیک کند. صبایی با تاکید بر اینکه همچنان عدم تعادل در بسیاری از نمادهای بازار باعث کاهش اثربخشی اقدامات این صندوق می‌شود، گفت: مصوبه اخیر هیات مدیره فرابورس در راستای افزایش نقدشوندگی سهام، تعمیق بازار و تسریع قرار گرفتن نرخ سهم در محدوده تعادلی می‌شود. به گفته وی چنین تصمیم هایی حضور موثرتر صندوق تثبیت و همچنین بازارگردان‌ها در نمادهای فرابورس برای افزایش نقدشوندگی بازار سرمایه را به دنبال دارد. صبایی با اشاره به اینکه صندوق تثبیت هرچند بازارگردان نیست اما مدیریت ریسک بازار در روزهای بحرانی را برعهده دارد، گفت: هدایت منابع این صندوق در بازار باید اثربخش باشد و در زمان بحران سهم را به نقطه تعادل نزدیک کند.

وی، شرط لازم را برای این موضوع اتخاذ تصمیم هایی در سطح هیأت مدیره بورس‌ها برای تغییرات ریزساختارهای بازار دانست و اظهارکرد: وقتی شرط لازم بازار یعنی قرار گرفتن نرخ سهم در نقطه تعادلی اتفاق بیفتد، صندوق تثبیت و بازارگردان‌ها به خوبی می‌توانند به وظیفه خود عمل کنند. وی با اشاره به اینکه در شرایط امروز بازار، بسیاری از نمادها مدتها است از نقطه تعادلی خود فاصله دارند، گفت: نرخ سهام باید در محدوده تعادلی قرار داشته باشد تا صندوق تثبیت و بازارگردان در زمان‌های بحرانی بتوانند وارد شوند اما هرگونه حرکت بازارگردان و صندوق تثبیت، قبل از پایداری نرخ تعادلی در بازار باعث هدر رفتن منابع می‌شود. وی، تصمیمات اخیر فرابورس را گامی موثر در متعادل‌سازی قیمت‌ها در بازار دانست و افزود: چنین اقداماتی باعث روان شدن معاملات می‌شود که می‌تواند به نهادهایی مثل بازارگردان‌ها و صندوق تثبیت کمک کند.

بهانه سازمان بورس برای پرداخت نکردن سود سجامی

یک اقتصاددان درباره دلایل عدم پرداخت سودهای تقسیمی گفت: مدیران برخی شرکت‌ها دریافته‌اند که می‌توانند از وجوهی که در حساب‌ها رسوب کرده است برای منافع شرکت یا حتی منافع شخصی‌شان استفاده کنند. علی سعدوندی، در گفت‌وگو با مهر در خصوص لزوم پرداخت سود شرکت‌ها از طریق سجام گفت: متأسفانه از سال‌های گذشته تا به امروز برخی از شرکت‌ها سود تقسیمی را از طریق سجام پرداخت نمی‌کنند که این امر مصداق خوردن مال مردم است زیرا وقتی سود غیر سجامی پرداخت می‌شود، دسته‌ای از سهامداران خرد که کم اطلاع هستند یا سهامشان به اندازه‌ای نیست که برای دریافت سود به بانک مراجعه کنند، درنتیجه متضرر می‌شوند. وی ادامه داد: متأسفانه موارد زیادی قانون شکنی در رابطه با پرداخت سود به روش غیر سجامی وجود دارد مثلاً برخی از شرکت‌ها پس از گذشت چند وقت دیگر سود سهامدار را که در حساب مانده است پرداخت نمی‌کنند. این اقتصاددان خاطرنشان کرد: راهکار حل این مشکلات استفاده از سامانه سجام برای پرداخت سود است که تاکنون به صورت کامل اجرایی نشده است و سازمان بورس هم متأسفانه گوش شنوایی برای تغییر در این رویه اشتباه ندارد و تغییرات جدی در سیاست‌گذاری‌های خود درباره سجام انجام نداده است. سعدوندی درباره انگیزه شرکت‌ها برای پرداخت غیر سجامی سود اظهارکرد: شرکت‌ها می‌دانند که اگر سود را از طریق سجام پرداخت نکنند، امکان اینکه سودهای سهامداران خرد در نهایت پرداخت نشود و در حساب شرکت رسوب کند زیاد است. وی اضافه کرد: مدیران برخی از شرکت‌های بورسی به تجربه دریافته‌اند که می‌توانند از وجوهی که در حساب‌ها رسوب کرده است برای منافع شرکت یا حتی خدایی نکرده برای منافع شخصی استفاده کنند. برای همین هم شرکت‌ها، جلوی سجامی شدن پرداخت سود مقاومت می‌کنند. این کارشناس اقتصادی در خصوص مشکلات استاندارد نبودن پرداخت سود تقسیمی گفت: سهامداران خرد خیلی وقت‌ها وقت کافی ندارند یا کلاً اطلاع ندارد که باید به کدام بانک مراجعه کند تا سود سهامشان را دریافت کند و هر شرکتی هم برای خودش یک سری قوانین دارد. مثلاً یک شرکتی سود را به یک بانک خاص واریز می‌کند و شرکت دیگری به بانک دیگر، بنابراین هیچ استانداردی در پرداخت سود نقدی وجود ندارد که تکلیف سهامداران مشخص شود. سعدوندی ادامه داد: در کشورهای پیشرفته سود تقسیمی هر سه ماه یک بار توزیع می‌شود اما در کشور ما سه ماه بعد از تاریخ مجمع، سود تقسیم می‌شود. علاوه بر این در کشورهای پیشرفته پول از مسیر کارگزاری توزیع می‌شود که مزیت خیلی بزرگی به همراه دارد و آن ورود جریان همیشگی نقدینگی به بازار سرمایه است. وی با انتقاد از عملکرد سازمان بورس خاطر نشان کرد: سازمان بورس باید پرداخت سجامی سود تقسیمی را پیگیری کند. موضوعی که راحت هم قابل اجرا هست اما سازمان بورس سعی می‌کند بهانه بیاورد. اگر مدیران سازمان بورس توانایی کار و مدیریت ندارند خب می‌توانند کناره گیری کنند. این کارشناس اقتصادی تصریح کرد: در یک سال گذشته هر ادعایی که سازمان بورس در جهت اصلاح سازوکارهای بازار سرمایه داشته در نهایت خود سازمان بورس این اصلاحات را لغو کرده است. آخرین نمونه هم همین سجام هست که اعلام کردند تا آخر سال همه‌ی شرکت‌ها موظفند که سجامی بشوند اما بعد زدند زیر آن و به راحتی گفتند که احتیاج به قانون دارد و در قانون بازار سرمایه پیش‌بینی شده است. سعدوندی با تأکید بر اینکه سجامی شدن پرداخت سود تقسیمی شرکت‌ها حتی اگر نیاز به قانون هم داشته باشد باید به سرعت یک ماده واحده در مجلس به صورت سه فوریتی به تصویب برسد، افزود: درحال‌حاضر به نظر می‌رسد قرار بر این هست که سجام به صورت کامل اجرا نشود. برداشت بنده این است که برخی منتظر هستند تا پرداخت سجامی سود مشمول مرور زمان شود تا آن اقدام را انجام دهند.